

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
6116 ST CLAIR AVENUE • P.O. BOX 03206 • CLEVELAND, OHIO 44103
Vol. LXXIII Vasaris - February 4, 1988 Nr.5

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

Apie Skandinaviją

Ko ji tikisi iš 'perestroikos'?

Vytautas Meškauskas

Atominių ginklų apribojimas keičia JAV santykius su Vakarų Europa. Vien tik konvencionaliniais ginklais ginkluota Europa daugiau priklauso nuo savo pasiryžimo ir sugebėjimo gintis, negu amerikiečių pažado neesant išeities griebtis atominių ginklų. Jei dar pridėsime visuotinę įsitikinimą, jog anksčiau ar vėliau JAV turės sumažinti savo įgulas Europoje, suprasime europiečių susidomėjimą geresniais santykiais su sovietais, kad išvengtų karinio susirėmimo galimybes. Tam, žinoma, reikalinga neutrali Europa. Ieškant atsakymo į klausimą, ar, būdama tokia, ji galėtų išvengti nusilenkimo sovietų galybei, žvilgsnio prašosi Skandinavija.

Po tuo bendru vardu suprantame Daniją, Islandiją, Norvegiją, Suomiją ir Švediją. Strateginiai ji labai svarbi, nes saugo sovietų laivyno prasiveržimo į Atlantą kelius. Už tat D. Britanija ir JAV nesigailėjo spaudimo, kad bent Danija ir Norvegija priklausytų šiaurės Atlanto Gynimosi Sąjungai — NATO. Norvegija jai priklauso sąlyginiai. Jos teritorijoje taikos metu negali būti laikomi atominiai ginklai ir pastovios kitų valstybių kariuomenių įgulos. Arčiau sovietų esanti Švedija laikosi griežto neutraliteto net iki to laipsnio, kad nestoja į Vakarų Europos ūkinę bendruomenę, kurioje jai būtų naudinga dalyvauti.

Pralaimėjusi karą Suomija nustojo dalies teritorijos, sumokėjo dideles reparacijas, bet apamai imant jaučiasi neblogai. Sustiprintas ūkinis bendravimas su sovietais iki šiol buvo jai labai naudingas. Jis tvarkomas per dvi sąskaitas: vieną Maskvoje, kitą Helsinkyje, stengiantis jas išbalansuoti. Per jas suomiai sovietams gali perduoti tokius gaminius, kurie kitur mažiau reikalingi. Visų pirma užšalantiems vandenims pritaikintus laivus. Sovietai perka ir tekstilės gaminių. Iki šiol labai neišrankiai. Pvz. jie užsako tiek ir tiek tūkstančių tu-

zinų vyriškų kostiumų lygiai tų pačių specifikacijų kaip... pernai. Tik neseniai jie sužinojo, kad mados keičiasi ir nutarė to laikytis.

Sovietai atsilygina nafta. Jos gaudami daugiau negu jiems reikia, suomiai perversi parduoda kitiems kraštams. Prekybos apyvarta su sovietais siekia 20% jų visos tarptautinės prekybos.

Nors nėra jokios sutarties, Skandinavijos tautos jaučiasi giminingos. Danai, švedai ir norvegai gali tarp savęs susikalbėti. Švedai, kurie labai rūpinasi suomiais, su jais komunikuoja švediškai arba angliškai. Abi tos kalbos Suomijoje yra labai paplitusios. Jungia ir maždaug bendros pa-

(Nukelta į 4 psl.)

Paryžiuje mirė Lietuvos diplomatas prof. Jurgis Baltrušaitis

A. A. Lietuvos atstovas Prancūzijoje prof. Jurgis Baltrušaitis.

Paryžiuje sausio 26 d. mirė Lietuvos atstovas prof. Jurgis Baltrušaitis, sulaukęs 85 m. amžiaus.

Velionis žymus meno istorikas, turėjęs plačius ryšius politiniuose ir kultūriniuose sluoksniuose, ilgus metus buvo Lietuvos diplomatinėje tarnyboje.

Jis buvo dažnas svečias gen. de Gaulle ir jo šeimos.

Palaidotas šalia tėvo poeto ir diplomato Jurgio, mirusio 1944 m. Paryžiuje.

Nuliūdime liko žmona Helen ir sūnus architektas Jonas.

Plačiau apie velionį bus kitame Dirvos numeryje.

Politinio simpoziumo New Yorke prezidiumas. Iš kairės: adv. Povilas Žumbakis, prof. Romas Vaštoka, Ginta Palubinskaitė, dr. Elona Vaišnienė, kalba gen. konsulas Anicetas Simutis. L. Tamošaičio nuotr.

Holokaustas ir lietuviai

Rasa Razgaitienė

tema "Holokaustas ir lietuviai". Salė buvo perpildyta. Publiką sudarė jauni, seni, visokių politinių pažiūrų ir įsitikinimų asmenys. Į popietę rado laiko atvykti vysk. Paulius Baltakis, Gen. konsulas Anicetas Simutis su ponia, kun. Kazimieras Pugevicius, kun. Leonardas Andriejus ir eilė mūsų visuomenės veikėjų.

Prelegentai buvo atvykę iš įvairių miestų. Prof. Romas Vaštoka, antropologijos profesorius ir aktyvus etninių grupių tarpe, atskrido iš Toronto. Adv. Povilas Žumbakis, gerai žinomas visuomenininkas, atvyko iš Chicagos. Ginta Palubinskaitė, jauna Jungtinio Baltų Komiteto darbuotoja, traukiniu atkeliavo iš Washingtono. Moderavo dr. Elona Vaišnienė iš New Haveno. Ši simpoziumą rengė Lietuvių Bendruomenės New Yorko Apygarda, kartu su Americans for Due Process institucija.

Pirmasis prelegentas buvo prof. R. Vaštoka, kalbėjęs "Žvilgsnis į Genocidą iš visuotinės perspektyvos". Jis pabrėžė, kad tema yra labai plati, pail, turinti emocinių pasėkų ir apibūdino genocidą kaip masinės žudynės - dalinai, arba iš viso - tautinių, etninių, rasinių, religinių ar politinių grupių. Jis teigė, kad į genocidą galima žvelgti iš dviejų perspektyvų: iš individualinės, ar iš lyginamosios perspektyvos ir iš ypatingo, ar iš bendro taško.

Platesnės pažiūros nauda ypač iškyla dabartiniame karo nusikaltėlių paieškos kontekste, nes nesklandumai tarp grupių sumažėtų, ir siauras viešosios publikos supratimas pasikeistų, jei problema būtų prieinama iš

bendro palyginančio taško.

Jis priminė, kad mūsų šimt-metyje yra buvę vienuolika masinių žudynių, kurios pareikalavo 50 milijonų nekaltų gyvybių ne tik Europoje, bet taip pat Afrikoje ir Azijoje. Cituodamas eilę ekspertų šioje srityje, prelegentas klausė: "Kodėl Holokaustas tapo standartu, kuriuo visi kiti panašūs žiaurumai yra matuojami?"

Prof. Vaštoka išvados buvo sekančios. Žiūrint į genocidą iš bendro pasaulinio taško, galime rasti šioje pažiūroje potencialą suvienyti genocido aukas ir jų bendruomenes, nes jos visos yra patyrusios panašų tragišką likimą. Ši bendrinė perspektyva ne tik kad nemažina vieno ar kito genocido, bet padaro visus juos žmoniškesnius ir suprantamus.

Antra -- bet kokios formos genocido rikiavimas ar ypatingumo ieškojimas turi pasėkas bendruomenės suskaldyti, ypač tada, kada nėra visapusiškos nusikaltėlių paieškos. Tokia procedūra atima kai kurioms aukoms bendrą žmoniškumą, nes sugestijonuoja nelygų skausmo ir mirties pergyvenimą.

Trečia išvada yra ta, kad panaudojimas nacių genocido, kaip mastą visoms kitoms masinėms žudynėms matuoti, yra davęs sovietų režimui nepaprastą progą ne tik užmaskuoti savo genocidą, bet taip pat atsiekti visą eilę politinių ir teritorinių tikslų. Tuo atžvilgiu Baltai ir ukrainiečiai antrą kartą tampa sovietų klastos auka.

Ginta Palubinskaitė prieš kalbėdama pabrėžė nesanti ekspertė šioje srityje, bet - kaip ir visi jauni žmonės - turinti savo

(Nukelta į 3 psl.)

SAVAITINĖ POLITIKA *Įkvilga*

**Naujas skandalas Washingtonė. - Reagano gulbės giesmė.
- Kongresas švaistosi milijonais, bet nenori paremti laisvės
kovotojų Nikaragvoje. - Busho-Ratherio afėra.**

Pereitą savaitę specialus prokuroras James McKay painformavo prezidentą Reaganą, kad jis tyrinėja vyriausio prokuroro Edwin Meese vaidmenį Irako-Jordano naftos vamzdžių linijos projekte. Kaip Iranui ginklų pardavimo aferoje, ir čia Imaišytas Izraelis, kuris labai suinteresuotas Irano-Irako karo pratęsimu.

1982 m. Sirija, Irano šalininkė, uždare naftos vamzdžių liniją, ėjusią iš Irako į Sirijos uostą Viduržemio jūroje. Irakas, kuris karo vedimą - kaip ir Iranas - finansuoja pajamomis už naftą, pradėjo ieškoti naujų kelių. Buvo pravesta vamzdžių linija per Turkiją. Dalis naftos išvežimo buvo nukreipta per Kuwait uostus, užregistruojant Kuwait laivus po JAV vėliava, dėl ko juos dabar saugo JAV karo laivynas. Anksčiau dar buvo sumanymas praveisti vamzdžių liniją per Jordaną iki jo Raudonosios jūros uosto Aqaba. Tuo projektu labai susidomėjo milžiniškas Bechtel statybos koncernas, kurio valdybos nariu anksčiau buvo dabartinis valstybės sekretorius Shultz. Jis tačiau, pereinamas valdžios tarnybon, savo dalį akcijų pardavė ir su koncernu nieko bendro.

Irakas ir Jordanas pareikalavo didelės pinigų garantijos, 400 milijonų dolerių sumoje, kad Izraelis linijos neužpuls. Bechtel korporacija į tą biznį įtraukė Šveicarijos milijonierių B. Rappaport, o tas savo keliu paprašė Kalifornijos advokatą Robert Wallach talkos. Wallach universitete susidraugavo su Meese ir tapo jo asmeniniu advokatu. Kaip žinia, Wallach padėjo gauti vienai New Yorko firmai 120 milijonų karinių užsakymų, už ką dabar patrauktas atsakomybėn. Buvo svarstomas ir Meese vaidmuo toje byloje, tačiau spec. prokuroras nerado užtenkamai įrodymų jį patraukti atsakomybėn.

Rappaport ir Wallach įtikino Bechtel korporaciją, kad išrūpins tą garantiją iš Washingtono, o Wallach viename laiške pranešė, kad tuo reikalų tarėsi su Izraelio vyriausybe ir tuo laiku buvęs premjeras Peres pažadėjo paramą.

JAV įstatymas draudžia duoti kyšius svetimų valstybių tarnautojams. Meese, kaip vyr. prokuroras, tai patyręs turėjo numatomą nusikaltimą tuoj sustabdyti, bet jis nieko nepadarė.

Iš viso to sumanymo nieko neišėjo. Pradžioj jam pritarė prezidento saugumo patarėjas McFarlan, kurio įpėdinis adm. Pondexter buvo kitos pažiūros. Teisingumo departamento ekspertai nusprendė, kad tokios garantijos JAV negali duoti - ir Jordanas su Iraku nusprendė nuo to sumanymo atsisakyti.

Atgal žiūrint - gal tas sumanymas būtų leidęs Irakui eksportuoti daugiau naftos ir, tokiu būdu, jam nereikėtų pra-

šyti apsaugos savo laivams Persijos įlankoje, kas JAV kaštuoja šimtus milijonų dolerių.

Negalima pagirti įstatymo, neleidžiančio papirkti svetimos valstybės tarnautojų, ypatingai Rytuose. Bet kartais tuo būdu galima daugiau pasiekti, negu karo priemonėmis.

Sausio 25 d. prezidentas Reaganas paskelbė savo septintą, ir jau paskutinį, pranešimą apie Jungtinių Amerikos Valstybių padėtį - the State of the Union. Tokio pranešimo reikalauja įstatymas, palikdamas perdavimo būdą pasirinkti pačiam prezidentui. Jis galėtų jį persiųsti Kongresui per pasiuntinį, arba net paštu.

Televizijos amžiuje jau negalima įsivaizduoti, kad koks politikas nenorėtų pasinaudoti tokia gera proga pasirodyti per TV milijonams savo tautiečių - ypač dabartinis prezidentas, turintis tikrą Dievo dovaną gražiai pasirodyti ir paskaityti. Toji jo dovana paryškėja, po prezidento pamačius Senato ir Atstovų rūmų pirmininkus, bandančius jam atsiskirti.

Kokia iš tikro yra situacija, paliekant nuošaliai gražbylystę?

Aplamai imant, reikia pripažinti, kad Reaganas amerikiečiams, bent jų daugumai, gražino pasitikėjimą savimi ir su laikė vis didesnę slinkimą į valstybės globą, kuri negali pakeisti privačios iniciatyvos, ką pagaliau pripažino net ir Gorbačiovas. Čia pat reikia pastebėti, kad JAV prezidentas - nors vieną kartą į metus yra rodomas vienas, kalbantis į Kongresą, o per jį ir į visą tautą - praktiškai tačiau neturi tiek daug galios kaip atrodo. Ypač, jei Kongrese neturi savo vienminčių daugumos. Tokiais atsitikimais prezidentas yra verčiamas siekti kompromiso su jam priešiška dauguma. Kompromisai, žinoma, dažnai būna naudingi, bet ir nerečiau pavojingi.

Imkim pavyzdžiui biudžeto - federalinių pajamų ir išlaidų - priėmimą. Prezidentas vaizdžiai parodė keletos tūkstančių puslapių dokumentus, dėl kurių buvo sutarta ne prieš spalio 1 d., kada prasideda biudžetiniai metai, bet tris mėnesius pavėlavus ir tik norint išskirstyti Kalėdų atostogoms.

Taip skubant, prityrę politikeriai gali praveisti jiems naudingų išlaidų patvirtinimą visai be balsavimo. Taip senatorius Inouye, dem. iš Havajų, pravedė 8 milijonų dolerių paskyrimą Afrikos žydų, persikėlusius iš Afrikos, mokykloms Prancūzijoje! Įdomu, kad to labai ryškaus pavyzdžio prezidentas savo pranešime visai nepamėnė, nors kalbėjo apie kitas panašias išlaidas - kaip, pavyzdžiui, pašalpas spanguolių tyrinėjimui. Ir vieną tikrai labai įdomią: pusė milijono dolerių užsieniečiams stebėti, kaip Kongresas puikiai veikia!

Kadangi visi Kongreso nariai turi panašių interesų, jie ir toliau nepakeis tokio biudžeto priėmimo būdo.

Turint galvoje tokiems reikalams iššvaistomus milijonus, darosi graudu pagalvojus, kad administracija, dėl priešiško Kongreso daugumos nusistatymo, apsisprendė prašyti tik 3.6 milijonų dolerių karinei pagalbai Nikaragvos laisvės kovotojams. Tie milijonai įeina į bendrą 36.25 mil. dolerių sumą, kurios administracija prašo iš Kongreso sukilėlių parėmimui iki š.m. liepos 1 dienos. Atseit mažiau kaip 10 mil. dolerių mėnesiui. Numatyti ginklams 3.6 mil. dolerių bus laikomi rezerve, jei būtų sudarytos kokios nors paliaubos. Administracija skaito, kad visiškai kontrą aplaidimas, neaprupinantis jų pragyvenimui reikalingais reikmenimis, pašalins reikalą sandanistams sudemokratinti savo režimą.

Kongrese, ypač demokratų partijoje, yra įsivyravusi pažiūra, kad sandanistai yra pasiryžę 'pasitaisyti', visai nepaisant kontrų grėsmės. Girdi, tik kontrų grėsmė leidžia jiems laikytis diktatorinio valdymo būdo, aiškinant, kad tai reikalinga apsigynimui.

Tiesa, atrodo, yra vis dėl to administracijos pusėje, kuri su pasididžiavimu gali nurodyti, kad kaip tik kontrų spaudimas privertė sandanistus ieškoti taikos, kas atitinka ir dabartiniam sovietų nusistatymui. Jei taip - kodėl toliau nepalaikyti to spaudimo?

Juo labiau, kad būklė Nikaragvoje tikrai yra nepavydėtina. Pvz. turistai, atvykę į sostinę Managvą, turi tuojau išsikeisti į

■ Iš kitos pusės

Yla vis iš maišo išlenda, nors kartais reikia ilgokai palaukti. Sovietijos, įskaitant ir Lietuvą, žemės ūkyje dirba proporcingai daug daugiau žmonių negu Vakarų Europoje, o ypač Amerikoje, bet rudenį kompartija šaukia talkon studentus kasti bulvių ar runkelių rauti. O po tų talkų per respublikos aukštąsias mokyklas nusirita procesų ir represijų banga. Ne tokie jie trumpi - nusikaltusių sąrašai, atsivežti iš kolūkių. Ten gerta, kitur - triukšmauta, dar kitur nuolatiniai incidentai su ūkio vadovybe - rašoma Komjaunimo Tiesos gruodžio 31 d. Nr. Universiteto ar kitos aukštosios mokyklos vadovybė už tai baudžia. Visi tai žino, bet iki šiol tylėjo. Už tat tikra staigmena buvo aukščiau minėta Komjaunimo Tiesa. Joje Valdas Kaminskas, VVU žurnalistikos specialybės studentas, nutarė išbandyti Gorbačiovo glasnostį. Jis drąsiai rašo:

"Nėra ko mums, studentams, važiuoti į tą kolūkį! Ne mūsų darbas - bulves kasti ar runkelius rauti. Nėra teisinga išmesti iš aukštosios mokyklos, jeigu studentas nenori daryti to, ko iš tiesų jis neprivalo daryti. Už blogą mokymąsi, netinkamą elgesį studijų metu - prašau esame pasirošę. Tik jau ne už bulves."

"Tačiau vis tiek prievarta esame grūdami atidirbti už kažkieno neryžtingumą, biurokratizmą, klaidas, nemokėjimą šeiminkauti ir tvarkytis."

Sykį pradėjęs, autorius įsibėgėja:

"Kiekvienam žinoma, kokių įspūdžių mes parsivežame iš savo rudens vojažų - ne geriausius laikus gyvena žemės ūkis. Namas po namo nyksta kaimai. Stovi trobos užkaltomis durimis, užkaltais langais. Kinta kaimo žmogaus dvasinės vertybės ir tradicijos, darbo kultūra"

— ir pagaliau pasako tikrą blogio priežastį:

"Ne kažin kiek reikia proto suprasti: chroniškos žemės ūkio negalios priežasčių ieškoti reikia jo gamybiniuose-ekonominiuose santykiuose. Kitaip tariant, kiek begrūstume į kaimą technikos, trąšų, 'gyvosios jėgos', nusimanančių specialistų, virstininkų ir valdininkų, be šeiminko - žemdirbio ir ūkininko - neturėsime duonos."

Labai teisingai. Galvojančiam žmogui tai seniai ne naujiena, tačiau iki šiol Lietuvoje apie tai buvo draudžiama ne tik rašyti, bet ir pagalvoti. Ir dabar, įtariu, tas straipsnis iš tikro buvo ne atviras širdies išsiliejimas, bet užsakytas. Kiekvienu atveju - maloni staigmena.

(vm)

vietinę valiutą 60 dolerių. Už juos jis gauna vieną milijoną du šimtus šešiasdešimt tūkstančių cordobų. Neoficialiai už tuos 60 dol. gali gauti 2 milijonus cordobų, už kuriuos nedaug ką gausi. Pav., TIK UŽSIENIEČIAMS prieinamame restorane steikas ir alus kaštuoja 125,000 cordobų, kas lygu darbininko mėnesiniam atlyginimui. Dėl contra veiklos net vandens ir elektros tiekimas neįmanomas visą dieną, jis nutraukiamas kelioms valandoms. Tiesa, telefono automatu gali pasinaudoti tik už viena cordobą, tačiau jų visai nedaug liko gerokai aptuštėjusioje sostinėje. Vietiniai gyvena labai kukliai ir už skurdą tyliai keikia savo valdžią.

Po poros valandų sostinėje -- gali suprasti kodėl sandanistams prireikė taikos.

Didesnio dėmesio, negu Reagano raportas apie padėtį, susilaukė viceprezidentas G. Bush susibarimas su CBS vakarinės TV žinių programos vedėju Dan Rather. Tas taip intensyviai norėjo išspausti iš viceprezidento kokią poziciją jis užėmė Irano-Contra aferoje, kad net papiktino daug žiūrovų.

Ratheris teisinasi, kad tauta turi žinoti ką viceprezidentas, šiuo metu vyraująs respublikonų kandidatas į prezidentus, anuo metu patarė prezidentui.

Tuo labiau, kad Valstybės ir Gynybos Sekretoriai neslėpė, jog jie pasisakė prieš tą operaciją.

Tą klausimą jau seniau kėlė kiti pretendentai į respublikonų kandidatūrą, veidmainiškai nuduodami, kad tas klausimas jiems ne tiek daug rūpi -- ji vistiek prieš rinkimus iškels demokratai, todėl būtų geriau, kad Bush jau dabar pasakytų 'viską'!

Bush iš savo pusės aiškinasi, kad apie tą aferą pakankamai žinoma ir išduoti savo privačius pokalbius su prezidentu jis negalės be prezidento leidimo.

Atmintina, kad kai W. Mondale, demokratų kandidatas į prezidentus, per rinkiminę kampaniją pasisakė buvęs prieš prezidento Carterio draudimą išvežti javus į Sovietiją tiems užpuolus Afganistaną, jis pridūrė, jog tam gavęs Carterio sutikimą.

Pastaruoju atveju Reaganas pritarė dabartinei Bush pozicijai.

APDRAUDOS reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į OBELENIŲ apdraudos įstaigą — 6181 Mayfield Road, Suite 203, Mayfield Hts., Ohio 44124. Skambinti ZENONUI arba SAULIUI (216) 442-6810.

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: VYTAUTAS GEDGAUDAS
DIRVA (USPS 157580)POSTMASTER: Send address changes to DIRVA,
6116 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio 44103.Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly
by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscrip-
tion per year \$20.00. Single copy 50 cents.Prenumerata metams \$20.00, pusei metų \$12.00 • Atskiro nu-
merio kaina 50 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais
ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Nespaus-
dinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų
turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Ruošimės Tautinės Sąjungos Seimui

Pradedame Naujuosius metus su naujais rūpesčiais. O rūpesčiai gyvenime reikalingi, nes jie skatina ryžtui ir naujiems darbams. Stovime Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos dvidešimtojo seimo išvakarėse, Sakau išvakarėse, nes iki seimo beliko tik apie tris su puse mėnesio. Tai tikrai laiko maža, o seimo ruošos darbų daug.

Seimas, kaip jau spaudoje buvo užsiminta, įvyks gegužės mėn. 20-22 dienomis, Floridoje, Daytona Beach, gražioje lietuvių kolonijoje ir labai gražioje kurortinėje vietoje.

Praėjusiais metais rugsėjo mėn. ALT S-gos Daytona Beach apylinkių skyriaus ruoštame tautos šventės minėjime dalyvavo, gerą kalbą pasakė, Sąjungos pirmininkas dr. Leonas Kriaučeliūnas.

Tada skyriaus valdyba, vadovaujama Vyt. Abraičio, su pirmininku dr. Leonu Kriaučeliūnu aptarė seimo ruošos darbus ir, apžiūrėję keletą gerų viešbučių, seimui parinko patį geriausią ir gražiausią Treuser Island viešbutį ir ten užsakė seimo atstovams menamą skaičių kambarių.

Viešbutis ant pat Atlanto kranto, turi geras sales posėdžiui ir banketui. O Seimo atstovai maloniam pabendravimui turės geras patalpas, viduje ir terasoje, prie maudymosi baseino, kur veikia atgaivos barai, kavinė ir kiti patogumai.

Taigi vieta ir patalpomis, manau, mieli seimo atstovai skystis negalės.

Tai viskas gerai, bet rengėjams jau rūpi ir kiti reikalai: kiek sulauksime ir iš kur atstovų, kokiomis priemonėmis atstovai pasiekia Daytona Beach, kiek atstovų norės gyventi viešbutyje ir kiek norės apsistoti pas pažįstamus.

Rengėjams svarbu, kad tos žinios pasiektų anksčiau, nes bus planuojama atstovus pasiekti ir teikti

visas kitas informacijas.

Tad ar nebūtų pats laikas visuose skyriuose sušaukti susirinkimus, aptarti artėjančio seimo reikalus, išrinkti ar kitokiu būdu parinkti į seimą atstovus. Žinias, be abejo, greičiausia surinks Centro valdyba ir tada praneš rengėjams.

Labai svarbu ir gera, bet neperdaug perkrauta, seimo programa. Juk seimai yra šaukiami labai svarbiems reikalams svarstyti, nutarti ir vėliau nutarimus sąžiningai vykdyti.

Ankstyvesnieji seimai buvo gerai organizuoti. Nestokota garbingų svečių, paskaitininkų ir meninių programų.

Manoma, kad darbščioji centro valdyba, su energinguoju sąjungos pirmininku dr. Leonu Kriaučeliūnu jau dabar naktimis nemiega, o suka galvas, kaip seimo programą suplanuoti gerą, kad seimas turėtų darbo ir kad ateities darbų plotmė būtų naudinga lietuviškai išieivijai, pavergtai tėvynei ir pačiai sąjungai.

Skyriai turėtų aktyviai svarstyti seime iškeltinus klausimus, savo sugestijas pateikti centro valdybai, arba atvežti į patį seimą.

Seimo programa — leidiniu rūpinasi du spaudos žmonės — Andrius Mironas ir Jurgis Janušaitis, abu Daytona Beach skyriaus nariai.

Leidiniui medžiagą redakcinė komisija turi jau turėti kovo mėn. pačioje pradžioje, o spaustuvei medžiagą reikia nedelsiant įteikti, kad būtų laiku leidinys atspausdintas ir kad jį gautų seimo atstovai. Leidiniui reikalingi garbės svečių, organizacijų sveikiniai, pati seimo programa (detali), skaitytinų paskaitų labai trumpos santraukos, Sąjungos pirmininko ir kitų valdybos narių trumpi veiklos pranešimai, mirusių iki šio seimo Sąjungos narių sąrašas, pagaliau, jeigu bus renkami, kiti svei-

Holocaustas ir lietuviai...

(Atkelta iš I psl.)

nuomonę apie OSI problemą. Jaunimui negrėšia pavojus, kad jį pakaltins, atims pilietybę, ar išstems į kraštą, kuriame jis nerastas teisybės. Tačiau, pabrėžė prelegentė, grėsmė yra ta, kad jie gali tapti dalimi tautos, kurios geras vardas yra suteptas — tuo tampant politiniais bejėgiais.

Ji skatino visuomenę prisistatyti save amerikiečių spaudai pozityvioje šviesoje, iškeliant lietuvių humanitarinius darbus. Kaip pavyzdį, ji išskėlė vienos lietuvių žydų šeimos odiseją ir pergyvenimus karo metu Tokie įvykiai ir asmenų istorijos yra patrauklūs tiems, kurie ieško tiesioginių įžvalgų tame istorijos laikotarpyje, ir ne tik iš istorijos knygų.

Jos išvados buvo sekančios. Pirma: kol Amerikos visuomenė skaitys (ar girdės) daug negatyvių straipsnių apie lietuvių, kurie nėra išbalansuoti teigiama informacija apie bet kurį lietuvių bendruomenės aspektą, tol mes neturėsime Amerikos visuomenės simpatijos. O be tos simpatijos — mums ir toliau bus sunku pasiekti savo tautos atstovus, kurie turi galimybę pakeisti dabartinę OSI sistemą, kad ji sutaptų su mūsų tautos pagrindine sistema.

Antra — jaunimas yra susirūpinęs procesu, kuris yra naujoji.

Trečia — jaunimas galvoja, kad tie, kurie yra susipažinę, ar pergyvenę tą Lietuvos istorijos dalį, turėtų surašyti faktus bei tą laikotarpį liečiančius atsiminimus, kad tiek dabartinis, tiek ir ateities lietuvių jaunimas galėtų susipažinti su ta mūsų tautos istorijos dalimi.

Dinamiškas adv. Povilas Žumbakis ir ši kartą, kaip visuomet, pagavo publikos dėmesį labai aktualiu klausimu nagrinėjimu. Jis apibūdino eilės dabartinių bylų stovį, kurios yra OSI iškeltos prieš lietuvių. Jono Klimavičiaus ir a.a.

kinimai ir komerciniai skelbimai.

Tad ir čia skyrių ir užangažuotų seimo dalyvių kooperavimas būtinas, medžiagą nedelsiant perduodant centro valdybai.

Ateityje dažniau Dirvoje pakalbėsime apie seimo problemas, suteiksime daugiau informacijų apie seimo programą, dalyvius ir panašiai.

Tad ruošimės rimtai, rimtam seimui. Skyriai turėtų parodyti daugiau gyvastingumo. Nesvarbu, kad kai kurie skyriai negausūs nariais, bet esantieji, jeigu ryžtingai imasi darbo, gali savuose telkiniuose išvystyti veiklą ir pačiai sąjungai duoti paskatos ir paramos.

Su viltimi ruošiamės suaktyviniam, dvidešimtajam ALT Sąjungos seimui, kad jis būsiąs darbingas.

Jurgis Janušaitis

Alfonso Patalausko bylose, teismuose buvo aštriai svarstoma penktojo amendmento privilegija. J. Klimavičius buvo išpilietas dėl šios privilegijos prisilaikymo.

Motiejus Katinauskas ir kiti buvę dvyliktojo savisaugos batalijono nariai yra šaukiami į teismus duoti paliudijimus prieš kitus lietuvių. Tose pačiose apklausose OSI išgauna žinias apie juos pačius ir jiems taip pat iškelia bylas.

Liudas Kairys yra išpilietas Chicagoje ir laukia deportacijos į Sovietų Sąjungą, nors teismas nerado, kad jis būtų ką nors persekiojęs. Tokia pati situacija randasi Kazimiero Palčiausko byloje.

Juozas Kungys yra vis dar tampomas po teismus, nes valdžia jį kaltina pasijauninus dviem metais. Tai buvo padaryta išvengimui vokiečių mobilizacijos, bet OSI tai nėra svarbu.

Adv. Žumbakis pabrėžė, kad toks OSI ėjimas prasižengia prieš JAV Konstituciją ir jos dėsnius. OSI veiksmas daro žalą Amerikos teisei sistemai. Jos savivaliavimas griauja Amerikos demokratinės sistemos pamatus. Kaip advokatui, išauklėtam ir išsimokslinusiui Amerikos sistemoje, tai yra jam nepriimtinas reiškinys.

OSI yra padarę dviejų rūšių piliečius, ko Amerikos Konstitucija nepripažįsta. Taip elgdamasi OSI iš viso mažina Amerikos pilietybės reikšmę, apverčia Amerikos teisinę procedūrą. Vietoje esant nekaltu, kol kaltė bus įrodyta — esi laikomas kaltu, OSI tave apkaltinus!

Šios bylos yra nesibaigiančios, nes jos yra civilinės, o ne kriminalinės. Jei asmuo ir laimi prieš deportaciją, OSI gali iš naujo vėl atidaryti prieš jį bylą. Nors Amerikos teisingumo sistema nepripažįsta politinių bylų, OSI bylos praktiškai yra politinės.

Adv. Žumbakis taip pat teigė, kad teismų eigoje užsimirštama, kad naciai buvo Holocausto instigatoriai ir jį vygdę jėga. Yra daroma istorinė žala, kada stengiamasi viską suversti ant rytų europiečių.

OSI apkaltinto asmens kaltumas ar nekaltumas nėra esminis reikalas šiose bylose. Kai kur yra tekę girdėti iš mūsų vadų, kad mes turėtumėme ginti tikiai nekaltuosius. Bet, anot prelegento, mes moraliniai tokio sprendimo negalim daryti,

nes mes neturim laisvo krašto, neturim savo teismų spręsti kas kaltas ir kas ne. Tad, principas, kurie priešinas OSI metodom yra šis: Jei OSI nusikalsta prieš JAV principus, mes kovosime prieš tuos nusikaltimus.

Publika turėjo daug klausimų prelegentams ir, ypač adv. Žumbakiui, teko daug aiškinti apie Amerikos teismo precedurus. Susidomėjimas buvo didelis. Popietėje surinktos aukos buvo paskirtos Americans for Due Process darbui paremti.

KOLEGOS NEOLITUANAI

Praėjusių metų gruodžio 30 d. Korp! Neo-Lithuania Vyriausia valdyba visus kolegas painformavo, kad jau sudaryta Korp! Neo-Lithuania metraščiui paruošti redakcinę kolegiją. Metraštis bus labai platus ir apims visą Korporacijos gyvenimo laikotarpį. Kaip minėtos kolegijos narys, esu įpareigotas iš korporantų surinkti reikiamas žinias, liečiančias to metraščio "Ryškieji veidai korporacijoje" skyrių.

Nuoširdžiai prašau visus kolegas, nešiojančius Korporacijos žiedą, garbės filisterius, kultūrininkus, menininkus, muzikus bei mokslo, literatūros, teatro, sporto ir verslo baruose dirbusius ar dirbančius ligi šių metų kovo mėn. 15 d. atsiųsti man žemiau nurodytu adresu šias apie save žinias:

1. Dvi asmens fotografijas;
2. Ryškesnius brožuus iš savo gyvenimo — biografią, ir
3. Ką, kada ir kur išvardintose darbo srityse esate dirbę ar dirbate.

Iš anksto dėkoju visiems kolegoms už nuoširdžią paramą Korporacijos metraščiui-leidiniui išleisti. Su kolegišku draugiškumu, Juozas Žemaitis, 7300 S. Whipple Ave., Chicago, Ill. 60629.

• PERKANT IR PAR-
DUODANT NAMUS prašo-
me kreiptis į ČIPKUS
REALTY, 31715 Vine St.,
Willowick, Ohio 44094 Tel.
943-0910.

REMKIME TAUTOS FONDA

nes tik nuo mūsų priklauso kiek esame pajėgūs ginti ok. Lietuvos bylą laisvajame pasaulyje.

Neužmirškime LIETUVOS LAISVĖS IŽDO pagerbdami savo artimųjų atmintį ar tvarkydami savo palikimų reikalus.

Jūsų auka TAUTOS FONDUI remia ELTA biuletenių leidimą 6 kalbomis ir padeda skleisti informaciją apie tikrą padėtį ok. Lietuvoje.

Visos aukos atleidžiamos nuo federalinių mokesčių, IRS Cert. No. 51-0172223.

TAUTOS FONDAS
LITHUANIAN NATIONAL FOUNDATION, INC.

P. O. Box 21073
Woodhaven, N. Y. 11421

Skandinavija...

(Atkelta iš 1 psl.)

žiūros į viską. Nei vienoje jų nebuvo sąjūdžio sulaikyti slenktį į socializmą, kaip JAV arba D. Britanijoje. Švediją socialdemokratai su maža pertrauka valdo per 50 metų. Joje kiekviena įmonė turinti virš 25 darbininkų, savo valdyboje turi du apmokamus unių atstovus su balsavimo teise. Valstybė Skandinavijos nusistovėjusioje santvarkoje jau nuo seniai kišasi į visas gyvenimo šakas. Jau 1866 metais Norvegijos parlamentas paskyrė 400 dolerių metinės pensijos tada dar mažai žinomam rašytojui Henrikui Ibsenui. Žinoma ir mokesčiai tokioje santvarkoje turi būti aukšti. Švedijoje jie susemia net 52,2% viso krašto pajamų už pagamintas gėrybes ir patarnavimus (GNP), Norvegijoje 47,7, Suomijoje 38,6, kai tuo tarpu JAV tik apie ketvirtį.

Šiuo metu tačiau mums daugiau rūpi Skandinavijos santykiai su sovietais. Jei paklausi švedą, norvegą ar suomį apie tai, jie beveik visi pasakys, kad jie panašūs į miegą vienoje lovoje su lokiu. Visai nepyktybinis jo pasisukimas ant kito šono sukelia rūpesčių.

Skandinavijoje jau seniai buvo svajoja apie laisvą nuo atomo zoną. Iš tikro tos valstybės neturi savo atominų ginklų, bet norėtų didžiųjų išpareigojimų neįvertinti tokių ginklų toje zonoje. (Švedai 1980 m. nubalsavo iki 2010 m. panaikinti savo 12 atominų elektros jėgainių.

Jie, žinoma, norėtų, bet nelabai tikisi permaitinti Sovietijoje. Visos tos valstybės turi privalomą tarnybą kariuomenėje. Švedija net visą laiką didina savo karinį biudžetą. Švedus labai erzina jų vandenyse pasirodą sovietų povandeniniai laivai. Tą klausimą jie iškėlė sausio 11 d. į Stockholmą atvažiavus sovietų premjerui N. Riškoviui. Kadangi švedai neturėjo jokio įrodymo, kad tie laivai buvo sovietų, Riškovas atsisakė apie tai kalbėti. Švedijos min. pirm. Carlson po to pareiškė, kad įsiveržėlių rizika turi būti padidinta,

net jeigu tai vestų į kraujo praliejimą.

Su Riškovu tačiau buvo sutarta padalinti Baltijos jūrą į dvi ekonomines zonas, pravedant liniją per jos vidurį. Sovietai gavo teisę švedų zonoje sužvejoti 18,000 tonų žuvies, švedai sovietų zonoje tik 6,000. Daugiausiai dėl to nukentėjo Danijos, Vakarų Vokietijos ir Suomijos žvejai, kuriems palikta visai maža 'baltoji zona'. Riškovas taip pat pažadėjo pietinei švedijai parduoti dujas per Vokietijos vamzdžių tinklą, tačiau tuo pačiu yra suinteresuota ir Norvegija, turinti didelių naftos ir dujų rezervus.

Londoniškis THE ECONOMIST praneša, kad kai kurie švedų ekonomistai svajoja, kad Gorbačiovo reformos gal atpalaiduos varžtus biznieriškiems instinktams Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje. Kad ir nedidelis pasikeitimas prekėmis per ne plačią Baltijos jūrą galėtų būti naudingas.

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

PHILADELPHIA

NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTĖS MINĖJIMAS

Septyniadešimtoji Lietuvos Nepriklausomybės sukaktis Philadelphiaje bus paminėta sekančia tvarka:

Sekmadienį, vasario 14 d., 6:30 val. vak. bus transliuojama speciali programa anglų kalba per WFLN-FM klasikinės muzikos radijo stotį 95.7 FM banga. Programą paruošė ir įkalbėjo Rasa Bobelytė-Brittain, vienos New Yorko stoties (WLTW-FM) žinių direktorė. Lietuviams ji yra gerai pažįstama, kaip Harmonijos dainininkė ir solistė.

Lietuvių Bendruomenės Philadelphiajos apylinkės valdyba yra užprašiusi šv. Mišias Lietuvos intencija visose trijose lietuviškose parapijose. Šeštadienį, vasario 13 d., 5 val. vak. mišios bus šv. Jurgio bažnyčioje, 3580 Salmon St. Sekmadienį, vasario 14 d., 10:30 val. ryte mišios bus atnašaujamos šv. Kazimiero bažnyčioje, 324 Wharton St. Sekmadienį, vasario 21 d., 10:30 val. ryte šv. And-

riejaus bažnyčioje bus pagrindinės Nepriklausomybės šventės mišios, kuriose organizacijos kviečiamos dalyvauti su vėliavomis, o moterys ir mergaitės pasiūpinti tautiniais rūbais.

Didysis minėjimas įvyks taip pat vasario 21 d., 2 val. p. p. Lietuvių Namų didžioje salėje (Lithuanian Music Hall, 2715 E. Allegheny Ave.). Šventės kalbėtojai yra pakviesti du jaunos kartos atstovai. Angliškai kalbės advokatas William J. H. Hough III, kuris parašė savo disertaciją apie Amerikos nepripažinimo politiką Sovietams užgrobęs Pabaltijo valstybes. New York Law School disertaciją išleido atskira knyga, kurią JAV LB Krašto valdyba išsiuntinėjo visiems JAV Kongreso nariams. Lietuviškai kalbės gerai pažįstama, bet visuomet turinti naujų žinių ir sugėbanti efektingai įvertinti dabartinę tautos padėtį Gintė Damušytė, Lietuvių informacijos centro ir Religinės šalpos įstaigų vicedirektorė. Meninę programą išpildys Vyto Maciūno vadovaujamas mišrus dainos vienetas ir tautinių šokių grupė VAKARINĖ. Po mi-

nėjimo bus priėmimas svečiams ir programos dalyviams. Visuomenė kviečiama priėmimo dalyvauti iš anksto įsigyjant bilietus, kurių kaina \$7.00 asmeniui. Bilietus galima užsisakyti pas išdėtinę Marytę Sušinskienę skambinant telefonu 927-2467. t. g.

• **Lietuvių Fondas praneša**, kad prašymai paramai gauti turi būti paduoti: bendrai paramai iki kovo mėn. 15 d. ir studentų stipendijoms iki balandžio 15 d. Vėliau gauti prašymai šiais metais nebus svarstomi. Organizacijos ir asmenys, įskaitant ir LB-nės institucijas, prašomi nepraleisti šių terminų.

Prašymai turi būti paduoti užpildant specialias formas, gaunamas LF būstinėje. Platesnė informacija teikiama L. Fondo būstinėje darbo dienomis nuo 9 val. ryto iki 5 val. p. p. Prašymų įteikimo data skaitoma pašto antspaudas ar asmeniškai pristatymas į Lietuvių Fondo būstinę: 3001 West 59th St., Chicago, Ill. 60629, telef. (312) 471-3900.

J Palangą ir j Klaipėdą ekskursijos su pernakvojimu bus galimos kiekvienai grupei, taip pat dienos ekskursijos į Panevėžį ir į Druskininkus.

1988 M KELIONĖS Į LIETUVĄ

21 DIENŲ KELIONĖS SU 10 DIENŲ LIETUVOJE

21 dienų — Lietuva ir Lenkija

Kelionė 755 — liepos 5 - 25 — \$2,459

Kelionė 855 — rugpjūčio 9 - 29 — \$2,459

Kelionė 955 — rugsėjo 6 - 26 — \$2,459

Varšuvoje 1 naktis, Vilniuje — 11, Rygoje 4, Vilniuje 1, Varšuvoje 2

20 DIENŲ KELIONĖ SU 15 DIENŲ LIETUVOJE

20 dienų — Lietuva, Rusija, Šveicarija

Kelionė 526 — gegužės 26 — birželio 14 — \$2,279

Vilniuje 16 naktų, Maskvoj 1, Ziuriche 1

20 DIENŲ KELIONĖ SU 10 DIENŲ LIETUVOJE

20 dienų — Baltijos valstybės, Suomija, Rusija

Kelionė 620 — birželio 20 — liepos 9 — \$2,649

Jaunimo grupės kelionė — Gaudeamus — universiteto studentų festivalis, Vilnius, liepos 1-3, Helsinki 1, M/S George Ots iki Tallino, Talline 2 naktys, Rygoj 2, Vilniuj 11, Leningrade 2

20 DIENŲ KELIONĖ SU 10 DIENŲ LIETUVOJE

20 dienų — Lietuva, Rusija, Šveicarija, Suomija

Kelionė 705 — liepos 5 - 24 — \$2,769

Kelionė 809 — rugpjūčio 9 - 29 — \$2,769

Maskvoj 2 naktys, Vilniuj 10, Leningrade 2, Stokholme 2, nakties kelionė laivu į Helsinkį, Helsinki 1

17 DIENŲ KELIONĖS SU 10 DIENŲ LIETUVOJE

17 dienų — Lietuva, Lenkija, Šveicarija

Kelionė 510 — gegužės 10 - 26 — \$1,949

Kelionė 607 — birželio 7 - 23 — \$2,049

Varšuvoje 1 naktis, Vilniuj 11, Varšuvoje 2, Ziuriche 1

16 DIENŲ KELIONĖS SU 7 DIENOMIS LIETUVOJE

16 dienų — Lietuva, Lenkija, Šveicarija

Kelionė 555 — gegužės 10 - 25, \$1,899

Varšuvoje 1 naktis, Vilniuj 8, Varšuvoje 1, Krokuvoj 2, Varšuvj 1, Ziuriche 1

15 DIENŲ KELIONĖS SU 10 DIENŲ LIETUVOJE

15 dienų — Lietuva, Šveicarija

Kelionė 714 — liepos 14 - 28 — \$2,039

Vilniuje 11 naktų, Ziuriche 2

Kelionė 106 — spalio 6 - 20 — \$1,899

Vilniuje 11 naktų, Helsinki 2

15 DIENŲ KELIONĖS SU 7 DIENOMIS LIETUVOJE

15 dienų — Lietuva, Rusija, Suomija

Kelionė 614 — birželio 14 - 28 — \$2,399

Kelionė 712 — liepos 12 - 26 — \$2,399

Kelionė 816 — rugpjūčio 16 - 30 — \$2,399

Maskvoje 2 naktys, Vilniuje 7, Leningrade 2, Helsinkyje 2

14 DIENŲ KELIONĖS SU 10 DIENŲ LIETUVOJE

14 dienų — Lietuva, Suomija

Kelionė 303 — kovo 3 - 16 — \$1,349

Teatrai Klaipėdoje, Panevėžy, Vilniuje, Kaune ir Kaziuko mugė

Kelionė 103 — lapkričio 3 - 16 — \$1,349

Kelionė 128 — gruodžio 28 — sausio 11 — \$1,629

Naujų Metų sutikimas, Vilniuje 11 naktų, Helsinki 1

15 DIENŲ KELIONĖS SU 10 DIENŲ LIETUVOJE

15 dienų — Lietuva, Šveicarija

Kelionė 714 — liepos 14 - 28 — \$2,039

Vilniuje 11 naktų, Ziuriche 2

15 dienų — Lietuva, Suomija

Kelionė 106 — spalio 6 - 20 — \$1,899

Vilniuje 11 naktų, Helsinki 2

15 DIENŲ KELIONĖS SU 7 DIENOMIS LIETUVOJE

15 dienų — Lietuva, Rusija, Suomija

Kelionė 614 — birželio 14 — 28 — \$2,399

Kelionė 712 — liepos 12 - 26 — \$2,399

Kelionė 816 — rugpjūčio 16 - 30 — \$2,399

Maskvoje 2 naktys, Vilniuje 7, Leningrade 2, Helsinki 2

13 DIENŲ KELIONĖS SU 10 DIENŲ LIETUVOJE

13 dienų — Lietuva

Kelionė 512 — gegužės 12 - 24 — \$1,869

Kelionė 915 — rugsėjo 15 - 27 — \$1,969

Vilniuje 11 naktų

13 DIENŲ KELIONĖS SU 7 DIENOMIS LIETUVOJE

13 dienų — Lietuva, Rusija

Kelionė 516 — gegužės 16 - 28 — \$1,969

Maskvoje 2 naktys, Vilniuje 7, Leningrade 2, Helsinki 2

10 DIENŲ KELIONĖS SU 7 DIENOMIS LIETUVOJE

10 dienų — Lietuva

Kelionė 999 — rugsėjo 15 - 24 — \$1,729

Dėl brošiūros ir daugiau informacijos kreiptis:

BALTIC TOURS
293 AUBURN ST.
NEWTON, MA 02166
(617) 965-8080

Train to be a

**TRAVEL AGENT
TOUR GUIDE
AIRLINE RESERVATIONIST**

Start locally, full time/part time.
Train on live airline computers.
Home study and resident training.
Financial aid available. National Hdqtrs. Lighthouse Pt. FL.

A.C.T. TRAVEL SCHOOL

1-800-327-7728

Accredited Member N.H.S.C.

NELYGUS KELIAS Į MOTERŲ IR VYRŲ LYGYBĘ

Moterų ir vyrų lygybė šiandien yra viso civilizuoto pasaulio siekiamas ar jau pasiektas idealas. Tai — lygi alga už lygų darbą, lygi teisė rūkyti ir gerti, dėvėti vyro džinsus, siekti valdžios ir net lygi galimybės sėdėti galėjime. Ir čia dar ne viskas.

Deja, lietuvių moters kelias į šią visuotinę lygybę buvo labai gruoblėtas ir iki šiol dar nenuėitas iki galo. Pavyzdžiui, nors ir turime čia puikiai pasiskardėnančių poezių, dailininkų ir žurnalistų, o premijos beveik kasmet dalinamos tik tai tokiems vyrams, kurie jau nebetinka nė į vyrus. Be to, dar niekad nebuvo jokios mūsų išsilaisvinusios moters nei prezidento, nei ALTo ar LB pirmininko, nors tokiuose postuose jos gal net ir nabašinką padidintų pozityviai veiklai.

O dar liūdnu, kad ir žilėsnioji mūsų moters išsilaisvinimo istorija nėra paguodžianti. Ana, kaip V. Kavolis "Metmenyse" primena, istoriko Juozo Jurginio žiniomis, net pirmoji iš vyro varžtų išsilaisvinusi mūsų moteris jau buvo apšaukta ragana ir 1566 metais Kaune sudeginta. (Tad ar nereikėjo tokį gėdingą įvykį bent mūsų Moterų Federacijai gedulingai paminėti?). O šiaip, rodos, patriotas Mykolas Lietuvis, apie anų laikų besilaisvinančias lietuves moteris dar leidžia sau dėstyti ir tokius šmeižtus:

"Totoriai visuomet laiko savo žmonas uždarytas, o mūsiškės, nieko neveikdamos, vaikščioja iš namų į namus, dalyvauja vyrų suėgose ir dėvi vyriškus drabužius. Iš to atsiranda tik tai gašlumo."

Be to, jo nuomone, — "Tas paprotys smarkiai išplito mūsų tautoje nuo to laiko, kai buvo paskelbtas Lietuvos Statute žinomas įstatymas, leidžias žmonoms, kaip atlyginimą už kraitį, gauti tam tikrą palikimo dalį. Todėl jos pasidarė akiplėšos, nieku vertė dorybę, nebeklauso globėjų, tėvų, vyrų ir galvoja, kaip gyviesiems pagreitinti mirtį".

Ir kaip gaila, kad tokios tamsios mintys dar ir iki šiol išliko net kai kurių mūsų vadinamųjų "šviesuolių" galvose! Pavyzdžiui, kai dar neseniai aš pareiškiau nuširdžiausią ir giliausią užuojautą dėl žmonos mirties vienam tokiam man labai artimam išmokslintam asmeniui, kuris savo straipsniuose rodėsi esąs gal pats karščiausias moterų teisių gynėjas ir kartais pasirašinėdavo net moteriškos pavardės pseudonimu, tai jis tik atsiduso ir lyg pats sau tyliai sušnabždėjo: "Na, ką

gi: boba iš ratų — ratams lengviau..."

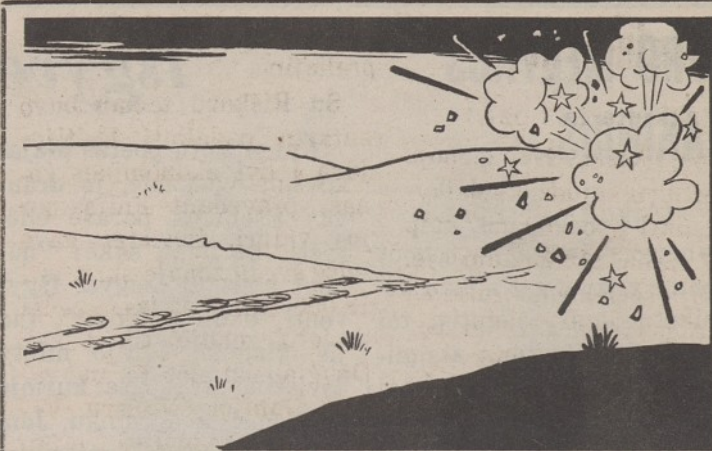
Gerbiame, ar jūs kada galėjote įsivaizduoti tokią neva mylėjusio savo žmonelę reakciją? Tad jau vien šitokio įvykio akivaizdoje dar ir šiandien belieka mums garsiai šaukti: Sėdės, mūsų kova dėl lygybės dar nėra baigta, nors kartais ir ant vyro kelių sėdime! Būkime budrios! Žinokime, kad už mūsų karštą meilę kartais susilaukiame tikrai mūsų "Brangiausiojo" šeško svaigo, nuo kurio net nejučiomis krintame aukštiekninkos. O jei nebūdžiamieji įstatymai, tai ne vieną mūsų talentingą ir garbingą ponitę josios "Prisiega" gal būtų jau seniai kaip raganą sudeginę? Patikėkite, kad aš jau turiu pankamai patyrimo.

Adelina Grūzdienė-Šimkienė-Jonavičienė-Kripkauskaitė,
dabar vieniša moteris

MUMS RAŠO

KOKI NAUJĄ STEBUKLĄ PADARYSIME?

Aš jau seniai esu mūsų spaudoje skaitęs kažkokią skeptiko straipsnelį, kuriame jis klausė: ar tikrai mums reikia tiek daug visokių kongresų, suvažiavimų, simpoziumų ir iškilmingų posėdžių vis tiems patiems jau daug kartų apsvarstytiems klausimams dar kartą persvarstyti dar kartą toms pačioms rezoliucijoms priimti ir dar kartą tiems patiems valdžios pareigūnams nežinia už ką padėkoti? Juk mes jau esame visas savo problemas net dešimteriopai savo laikraščiuose apvertę, ir belieka tikrai vykdyti, kas reikalinga, ir nedaryti to, ko nereikia. Tad kam už visuomenės pinigus mūsų veikėjams važiuoti šimtus mylių, kad galėtų vėl kokią nesąmonę pasakyti vienas kitam tiesiai į ausį, kai tam reikalingi yra telefonas, kuris savitaisiais dar žymiai pigesnis? Ir man atrodė, kad

A. G.

LŪKESČIUI IŠSIPILDŽIUS

Kartais laukiam, kada sprogs atomo širdis,
Ligi Vilniaus kalvų nusiritus,
Ir spygliuotas vielas, ir olas išardys,
Ir išauš vėl pavasario rytas, —

O tada... vien danguj Laisvės varpas sugaus,
Kai sugrįšim į Laisvės alėją,
Pasitiks vien stulpai, kur gyventa žmogaus,
Kurs mus keikė, bučiavo, mylėjo...

Nieks mums rankos neties, brolis brolio neglaus
Po prailgusių metų skyrybų,
Nieks nesiūlys išgert užu laisvę alaus,
Nei užkasti tarybinių grybų...

tai yra geras klausimas, kurio dar nė vienas suvažiavimas nesvarstė.

Bet štai dabar skelbiamos žinios, kad šiais metais rengiamas Kultūros kongresas. Na, tiek to, manau. Gal ši kartą pribrendo tokios naujos ir sudėtingos problemos, kurių paskiros mūsų vadų galvos neaprepia, ir dėmesingai skaitau būsimojo kongreso programą ir ypač jo koordinatoriaus Prano Jogos sausio 10 dienos pranešimą Clevelando informaciniame susirinkime, kuriame mes išgirstame tokių naujų informacijų:

• Kultūros kongreso — "visas dėmesys bus nukreiptas į lietuvių kultūrinį gyvenimą".

Tai naujiena!

• Šis kongresas kviečiamas dėl to, kad — "dvidešimt metų praėjo ir jokių kongresų nebuvo" ir "kultūrinis gyvenimas ėjo gera vaga. Rašytojai kasmet gaudavo premijas".

Argumentas svarus.

Kultūros Kongreso rengimo komisijos paskelbta naujų kultūrininkų medžioklė

• O dabar — "Jau atėjo laikas pasižiūrėti, nes senieji kultūrininkai arba iškeliavo ten, iš kur nebegrįžtama, arba jau padėjo savo plunksnas, teptukus ar kitas kultūrinio kūrimo priemones ir jau nebedalyvauja kultūriniame gyvenime."

Tai irgi teisybė, bet dvejotu, ar Kultūros kongresas prikels juos iš mirusiųjų bei grąžins iš senelių namų vėl prie rašomojo stalo ar molberto, nors, rodos, žadamos ir naujos jų "apsireiškimų ir įvertinimų" planšetės su įgraviruotomis pavardėmis.

• Ir dar vienas kongreso uždavinys — "reikia labai rimtai pažiūrėti, kur mes stovime šiandien ir kur mes būsime už 5 ar 10 metų."

Deja, į šį klausimą galėčiau atsakyti ir aš vienas: "Mes šiandien stovime tenai, kur ir prieš 38 metus, tik tai jau ant parketų ir brangių persiškų kilimų, o po penkerių ar dešimt metų visi gulėsime aukštiekninki vėl ant tikros žemės."

Žinoma, gal aš čia ir klystu, nes Kongreso rengimo komisiją sudaro žymūs žmonės, o kuo žymesnis žmogus kalba, tuo sunkiau paprastai galvai jį suprasti.

Fabijonas Grauzinis
Tallahassee, Fla.

IŠ PILIGRIMINIŲ ROMOS ĮSPŪDŽIŲ

Dar neseniai, rašydami apie mūsų piligrimų kelionę į Romą, tarp kitko esame prasiūta, kad Italijos vagys tenai kai kuriuos mūsų maldininkus skaudžiai apvogė. Dėl to esame gavę net piktą atvirlaiškį, kuriame priekaištaujama, kad mes esą skelbiame šmeižtus, menkiname krikščionybę

(Nukelta 6 psl.)

PRO MELYNUS AKINIUS...

(Atkelta iš 5 psi.)

minėjimą ir patys turbūt esame pagony. Na, kad nereikėtų ilgai teisintis, tai pasiskaitykite nors atsiminimų ištrauką, ką apie tai rašo taurus tautietis ir bepriekaištingas krikščionis "Darbininko" redaktorius **Paulius Jurkus**, toje išvykoje dalyvavęs:

"Iš namų pasirengiau — pasiėmiau trumpą kojinaite, į abu galus įsegiau dvi špilgas. Visus kelionės dokumentus ir pinigus turėjau plastikinėje piniginėje. Tą dar įviniojau į plastiką, įkišau į kojinaite ir prisiseigiau prie kelių vidaus pusėje. Iš lauko nesimatė. Įkišęs ranką į dešinę kelių kišenę, visada galėjau patikrinti, ar viskas tvarkoje. Taip pasirengęs keliavau per Venecijos miestą. Romoje dariau kitaip. Mum buvo davę kelionės krepšelius. Tai tą krepšį pasikabiniau ant kaklo, apkabinau abiem rankom ir taip visurėjau. Ant vieno peties pasikabininti negalima, nes vagys profesionalai, tuojau suras būdą pavogti.

Mūsų viešbutyje naktį į pirmą aukštą įlindo per praviras stiklines duris ir pavogė geriausią vaizdajuostės aparatą, du foto aparatus ir piniginę. Paskui visus dokumentus įmetė prie viešbučio į krūmus.

Bazilikoje dviem kunigam, dalinant komunią, vagys prapiovė sutaną ir kelių kišenę ir pavogė pinigų. Šv. Petro aikštėje ne vieną užpuolė keturios ar penkios mergaitės, dažniausiai čigonikės, viena sakotą, kitą kitką, ir tuoj piligrimą apvogia. Žinoma, tai turistus labai blogai nuteikia. Mūsų grupėje važioavo apie 130 žmonių, iš jų kokia 30-40 buvo apvogti."

ISIDĖMĖTINA INFORMACIJA VYKSTANTIEMS Į LIETUVĄ

Paskutiniu metu Lietuvos TSR Aukščiausios Tarybos Prezidiumas paskelbė eilę lengvatų iš Lietuvos išvykstantiems į užsienį ir atvykimo į Lietuvą reikalų. Atrodo, kad tie keliavimai dabar gerokai palengvinti ir norintieji galės laisvai aplankyti net ir tą kalėjimą, kuriame jie kadaise sėdėjo už valdiškų pinigų išievojimą. Bet tenai yra ir ypač prisimintinas nuostatas, kurį "Gimtas Kraštas" taip skelbia:

Iš esmės išspręstas tarybinių piliečių, nuolatinių gyvenančių užsienyje, atvykimo į Lietuvą klausimas. Jiems atvykti gali būti neleista tik ypatingais atve-

Kai sovietų poetas Majakovskis nusižudė, jo draugas Eseninas parašė eilėraštį, kuriame sakė: "numirti visiškai lengva. Išgyventi, daug sunkiau". Čia jis, žinoma, turėjo minty sovietinę struktūrą, kurioje išgyventi labai sunku. Jam neteko pažinti amerikietiškos gyvenimo pusės. Tada būtų sužinojęs, kad numirti irgi nėra taip lengva. Žinoma, sovietijoje mirties reikalas nėra sunkus. Čia tau net valdiškos įstaigos padeda, kaip KGB, NKVD ir kitokios kitokiais vardais vadinamos bendrovės, kurios pasirengusios pagreitinti nusikratyti į kitą pasaulį, piliečiui norint ar nenorint.

Bet grįžkime prie amerikietiškos sistemos. Kaip čia mirties reikalas sutvarkytas. Jeigu ant mirties slenksčio besvirduliuojantis pilietis atsiranda ligoninėje, tai čia jį apipuola tuzinas daktarų ir dvigubai didesnis skaičius baltai apsiredžiusių mergelių. Kompiuteriais patikrinus ir suradus, kad šis leisgyvis individas neturi geros apdraudos ir nei kelių milijonų vertės turto, daktarų ir baltai apsiredžiusių mergelių skaičius žymiai sumažėja. O kartais dasikasa iki nulio. Kas kita atsitinka tokiame, kurio turtas skaičiuojamas septyniais ženklais. Tada šiam individui mirties galimybė žymiai pasunkėja. Ne taip kaip Eseninas sakė, kad numirti lengva. O ne. Jį pakiša po visokiomis gyvybę teikiančiomis mašinomis. Ar jos gyvybę teikia ar ne, čia kitas klausimas, bet kad daktarams ir toms baltai apsi-

jais susijusiais su valstybės saugumo interesais. O kai atvykęs nori pasilikti visam gyvenimui, tam nėra jokių kliūčių. Nebėra jokių apribojimų iš užsienio atvykusiems TSRS piliečiams važinėti po šalį.

O kas yra tie "nuolatinių gyvenantieji užsienyje tarybiniai piliečiai"? Aišku, kad ne Sovietų atstovybės nariai ar KGB agentai, nes jie užsienyje gyvena tik laikinai. Tokie tarybiniai piliečiai, pagal LTSR konstituciją, yra tik visi išeiviai, net su Vliko, Alto, PLB, JAV LB ir RLB pirmininkais ir jų vaikais bei vaikų vaikais imtinai.

Vadinasi, nuvykę per daug nepurkštavę "Vilniaus" viešbutyje prie baro, reikalaudami savo teisių, nes, remiantis Gorbačiovo "glasnostimi", galite būti visai teisėtai uždaryti durnių namuose ir tenai net keleriems metams sulyginti su tikraisiais durniais.

Išgyventi ar mirti sunkiau

Vladas Vijeikis

rengusiom mergaitėm suteikia daug gyvybės čia jau tikra.

Taigi, grįžkime prie to individo. Jis dabar guli visokiom vielom apraizgytas. Grėsmingai atrodo dantieji aparatai pulsuoja ir televizijoje rodo jo gyvybės istoriją. Ekrane šmėkščioja juostos. Tai raudonos tai baltos. Aplink vaikštinėja keliolika specialistų, kurie sukinėja įvairių spalvų rankenėles ir nuo to sukinėjimo ekrano vaizdai kaitaliojasi. Pusė, o gal daugiau net nežino, ką reiškia tos visos rankenėlės, bet įsakymas lieka įsakymu. Sukinėk, jei tau pasakys.

O ligoninės raštinėje kiti kompiuterių spaudytojai tikrina, kiek dar liko banke žaliųjų. Be žaliųjų jokie raudoni ar balti kraujo rutuliukai neveikia. Klydo Eseninas. Sunku numirti, kol žali kraujo rutuliukai veikia. Ir jeigu individas, samonę atgavęs, prašytų jį paleisti į kitą pasaulį, niekas jo prašymo neklaus. Turto paveldėtojai, žinoma, nekantriai laukia. Bijo, kad gyvybinė procedūra ilgai neužsitęstų. Kad tie aparatai turto nesuėstų. Bet niekas jų neklaus. Individas guli, aparatai veikia. Televizijos ekrane visokios įvairių spalvų linijos šmėkščioja. Čia aukštyn, čia

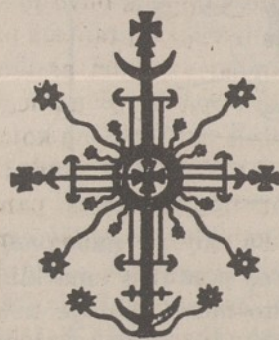
žemyn. Ligoninės office jau trečią išlaidų lapą atvertė. Ne baltai apsirengę kompiuterių operatoriai mygtukus spaudžia. Ir buhalterijos knygos aiškėja. Individas dar gyvas, bet jo bankinė gyvybė ima gęsti. Žalioji rutuliukai nyksta. Didžiulis rūpestis apima visus. Ir tuos kurie baltai apsirengę ir tuos kurie šiaip sau visokiomis spalvomis savo kūną dengia. Kas dar ryti?

O tu, poete Eseninai sakei, kad numirti lengva. Tie poetai visados kalba kvailystes. Ypatingai kai kalba apie gyvenimą ir mirtį. Ir mūsų garbusis poetas Maironis suklydo kalbėdamas apie Kastytį. Esą Perkūnui

supykus, buvo bangų negyvai užbučiuotas ir ant smiltyno paguldytas. Neiškęsiu pacitavęs. "O Kastytį baltąlytį liepė bangom pasiubavus išvylioti ant smiltyno negyvai jį užbučiuvus". Gal ir netaip, bet panašu.

O legenda sako, kad jis gintaro rūmuose buvo. Tad jeigu būtų turėjęs gintaro pilnas kišenes, būtų subėgę pora tuzinų daktarų ir dvigubai daugiau baltai apsiredžiusių mergaičių. Ir būtų dar pagyvenęs, kol gintarai būtų išsekę. O gintaras, tarp mūsų kalbant, pasiutusiai pabrango.

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71 St., Chicago, Ill.

1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: 476-2345

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

Superior Savings
ASSOCIATION

**MOKAME AUKŠČIAUSIUS NUOŠIMČIUS UŽ
SANTAUPŲ INDĖLIUS**

Kiekviena santaupų sąskaita apdrausta iki

\$ 100,000.00

PASKOLOS TEIKIAMOS:

- namams pirkti,
- rezidenciniams ir komerciniams pastatams statyti,
- namų remontams,
- kvalifikuotų studentų mokslui

Smulkesnių informacijų dėl taupomųjų indėlių ir paskolų sąlygų teiraukitės

Superior Savings

Pagrindinis skyrius

798 East 185th Street, Cleveland, Ohio

Telefonas: 481-3008

DARBO VALANDOS: Pirmadieniais uždaryta.

Kitomis dienomis nuo 9:00 iki 4:00.

Penktadieniais 9:00 iki 6:00. Šeštadieniais 9:00 iki 2:30.

Vaikystės atsiminimai (1)

Marija Tūbelytė-Kuhlmanienė

Pirmosios dienos Kaune

Tarp Kęstučio gatvės ir prezidentūros

Vaikystės atsiminimai... Kas jų neturi, kas jų nebrangina? Bet mums, kurie gimėme ir augome jau nepriklausomoje Lietuvoje ir kurie jos nustojome pačiame savo jaunystės žydėjime, jie yra daugiau negu paprasti atsiminimai, nes juose juk glūdi ne tik tai, kas mes tada buvome, bet ir tai, kuo mes savo laisvoje tėvynėje būtumėm tapę — kiek entuziazingai mylėdami savo mažą beatsikūriančią Lietuvą, jai būtumėm pasišventę ir pasitarnavę!

Ir dabar jau beveik pusimtį metų išgyvenusi išeivijoje aš vis dažniau paremiu savo žilstančią galvą ir nostalgiskai savęs klausiu: kaip būtų buvę... kaip būtų buvę? Tačiau kadangi į tą klausimą negali būti atsakymo ir vėl pradedu prisiminti tai kas buvo.

Kai ką atsimenu labai aiškiai, lyg tai būtų įvykę tik vakar, bet, deja, kai ką jau pradedu ir pamiršti.

Tačiau net ir tame beblunkančiame pačios ankstyviausios vaikystės audiny tarsiu kokia auksinė gija, retkarčiais blyksteli kažkas labai mielo ir nepamirštamo. Mamai išėjus ant balkono, besileidžiančios saulės spinduliuose sužeri jos antikinis medaljonas... Žaliu abazuru apšviestame valgomajame, apsuptas cigarečių dūmų sėdi Tėtė ir iš stiklinės geria garuojančią arbatą... Iš turgaus sugrįžusi virėja Morta man atneša mažą rainą kačiuką...

Kaip matote šitie mano atminimai bus grynai asmeniškai: aš rašysiu apie savo tėvus, dėdes ir tetas, pusbrolius ir pusseseres; apie vaikystės draugus, apie mūsų gyvenimą Kaune, Palangoje praleistas vasaras ir viešnages giminių bei draugų dvaruose; apie tai kaip mūsų tėvai ir mes, vaikai, mylėjome savo kraštą. Bet apie bet kokias politikas nerašysiu nė žodžio.

Pirmieji mano vaikystės prisiminimai prasideda iš tų laikų, kai mano tėvai gyveno Kęstučio gatvėje, kur jie tūlo Finkelšteino name, antrame aukšte nuomavo butą. Nors ir didokas, tas butas buvo itin nejaukus: senoviškai aukšti ir siauri kambariai, buvo prigrūsti masyvių neaiškaus stiliaus baldų, jų kampuose stovėjo apvytusios palmės, o grindys, nelygios ir net kai kur banguojančios.

Mama vėliau teisindavosi, kad lenkams netikėtai užėmus Vilnių ir "visiems"

subėgus į Kauną, pastarajame buvo labai sunku rasti padorų butą. Bet neatsižvelgiant į tai, kad Kaune netrukus pastatė daug naujų butinių namų, mano tėvai šitame niuriame bute išgyveno net dešimtį metų. Ir ne tik kad išgyveno, bet dargi jautėsi visiškai laimingi. Greičiausiai tai buvo todėl, kad, bent tada jiems naminė aplinka buvo visiškai nesvarbi — svarbi buvo tik Lietuva ir jos atkūrimas. Viskas kitas buvo atidėtas vėlesniam laikui.

Pats nejaukiausias šio buto kampelis buvo jo siauras ir visiškai tamsus prieškambaris, į kurį aš žiemos metu nelydima auklės nedrįsdavau įkelti nė kojos. O tai buvo todėl, kad tenai ant ilgų, į ragus panašių pakabiklių, kabėdavo mano tėvų ir pas mus besilankančių asmenų kailiniai, kurie prieškambario šešeliuose man atrodydavo kaip kokie baisūs, gauruoti briedžiai.

Kadangi salione, dėl man iki šiol neaiškių priežasčių, nekuriu laikui buvo apsigyvenęs profesorius Balčikonis, visas mūsų šeimos socialinis gyvenimas vykdavo valgomajame, kurio centre stovėjo ilgas, net dviem įvairiom staltiesėmis užtiestas stalas. Nors lysti po stalu man ir buvo griežtai uždrausta, aš Mamai nematant dažnai į ten šmukštelėdavau ir pro staltiesių kutus kritiškai stebėdavau praeinančių namiškių kojas, su pasitenkinimu nuspręsdama, kad Mamos kojos buvo pačios gražiausios. Ir vienintelės kurių kojines nebuvo apsmukusios.

Palyginus su kitais šio buto kambariais mano vaikų kambarėlis, buvo linksmas ir saulėtas: baltos sienos, baltos markizėtinės užuolaidos, ant grindų šviesiai mėlynas linoleumas. Ant to mėlyno linoleumo, kurį aš vadindavau jūra, aš būdama maža, šliaužiodama ant kelių stumdydavau savo žaislinius laivelius. Šis nautiškas žaidimas tikriausiai buvo įkvėptas mano auklės Viktorijos, kuri buvo palangiškė ir man nuolat dainuodavo apie Palangos jūrą ir ant Birutės kalno augančias pušes. Tačiau mano meilė jūrai ir visokiems laivams, greičiausiai buvo įgimta, nes kai mano tėvai, man esant dviejų metų, man Palangoje pirmą sykį "parodė" jūrą, aš ją iš pirmo žvilgsnio taip susižavėjau, kad tuoj pat su visais batais ne tiek įbridau, kiek įlėkiau į vandenį ir Tėtė bijodamas, kad

manęs nenuneštų banga, net nespėjęs pasiraityti kelnų, šoko manęs gelbėti.

Prieš baigdama mūsų senojo buto aprašymą, norėčiau paminėti vieną su jau kiek anksčiau minėtu tamsiu prieškambariu susijusį epizodą, kuris mano nuomone labai vaizdžiai apibūdina mano tėvo gerą, patikintį ir neįtarų būdą. O buvo taip. Vieną vėlyvą žiemos popietį, mano tėvas sugrįžęs iš ministerijos ir savo raktu atsirakinęs mūsų buto duris, prieškambaryje beveik susidūrė su pro tas pačias duris beišinančiu nepažįstamu vyru. Kadangi nepažįstamasis buvo apsikroves dideliais ir sunkiais ryšuliais, Tėtė jam mandagiai palaikė duris ir netgi pasisiūlė jam padėti jo kromą nunešti stačiais menkai apšviestais Finkelšteino namo laiptais. Ir tik vėliau, kai į kažkur išeinanti Mama įžengusi į prieškambarį sušuko: "O kur gi mūsų visų kailiniai?" Suprato, kad jo taip rūpestingai išlydėtas vyriškis buvęs vagis.

★

Mums gyvenant Kęstučio gatvėje, pas mano tėvus nuolatos lankydavosi įvairūs svečiai, kurie valgomajame susėdę prie ilgojo stalo, gerdami arbatą ir, žinoma, be perstojo rūkydami, iki vėlyvos nakties išikarščiavę gvilddendavo Lietuvos atstatymo problemas. Vienas tų svečių dažnokai būdavo tuometinis ministeris pirmininkas Voldemaras, kuri abu mano tėvai gerai pažinojo dar iš studentavimo laikų ir kurį aš vadindavau dėde Augustinu. Atėjęs į mūsų namus, jis visados užsukdavo ir į mano kambarėlį ir pagal anais laikais vyraujančią paprotį mane panašiodavo ant rankų, dėka ko, aš turėjau progos pastebėti, kad jo veido oda buvo raudona ir nelygi, o ežiuku pakirpti plaukai šiurkštūs ir badantys. Jo žmona, kuri buvo prancūzė ir nekalbėjo nė žodžio lietuviškai, pas mus pasirodydavo tik labai retai ir aš ją iš viso tur būt esu mačiusi tik tris ar keturis kartus. Kiek atsime nu ji buvo sena, negraži ir apsikabinėjusi tamsiai violetiniais vualiais. Man pačius, Mama man kartą užsiminė, kad Matilda Voldemarienė, kuri tarp kito labai tikėjo į visokius burtininkus (fortune tellers), jos nemėgdavusi ir sakydavusi, jog nuo mano motinos spinduliuoja kokie tai žalingi fluidai. Bet dėdė Augustiną aš tikrai mėgdavau ir

Atsiminimų autorė Marytė Tūbelytė, kai jai buvo 9 metai amž.

jį pamačiusi visados nuoširdžiai nudžiugdavau.

Palyginus su juo, kai kurie pas mus besilankę asmenys man atrodydavo įkyrus ir nereikalingi ir aš trokšdavau, kad iš nejaukiojo prieškambario išsiveržę ten besislepia gauruotieji briedžiai juos visus išvaisytų.

Nors mano motina savo svečiams būdavo labai vaišinga, ji pati nemėgdavo vaikščioti į svečius, o ir manęs nelabai mėgdavo leisti pas drauges. "Tegu jos geriau ateina pas mus", sakydavo ji. Vienintelė išimtis buvo prezidentūra, į kurią ji dažnai nueidavo aplankyti savo sesers Sofijos Smetonienės, ir taip pat laiks nuo laiko Tutės Zosės aplankyti nusivesdavo ir mane. (Smetonų ir vėliau Tūbelių šeimose tetos kažkodėl buvo tutės ir todėl Smetonų vaikai mano Mamą visados vadindavo Tute Jadvynte, o aš jų motiną Tute Zosę). Tačiau aš į prezidentūrą eidavau labai nenoriai, nes bijodavau tenai susidurti su savo pusbroliu Julium, kuris tada buvo Jėzuitų gimnazijos mokinys ir vos mane pamatęs šaukdavo: "o dabar Maryte, einam pasportuoti" ir nedelsdamas pradėdavo mane visai kilnoti, sukti už rankų ir kitaip maigyti. Gerokai vėliau, kai Julius jau tapo studentu ir į mane nebekreipė jokio dėmesio, aš prezidentūroje paniškai bijodavau Smetonų šuns sbernardo Arguso, bet apie tai pasakosiu kai "ateis laikas".

Vienintelis metas kada aš pas Tutę Zosę eidavau nesiginčydam, buvo ruduo, nes tada prezidentūros rūmų kitoje pusėje esančiame sode, nuo didelių kaštonų medžių krito puikūs, žvilgantys kaštonai, kuriuos aš godžiai rinkdavau

į atsineštas pintinėles.

Savo tėvą, aš anais ankstyvos vaikystės laikais prisimenu visada apsuptą tirštu cigarečių dūmų debesiu. Ir dažnai nuo to baisaus rūkymo dusliai kosanti. Grįžęs iš ministerijos Tėtė mane visados panešiodavo ant rankų, o kartais užsisodindavo ir ant pečių. Neatsimenu, kad jis su manim kada nors būtų žaidęs — greičiausiai jis po ilgos darbo dienos būdavo per daug išvargęs, o gal tiesiog nemokėjo kaip.

Vėliau, kai aš jau buvau gerokai paaugęs ir tėvo sveikatai nuo nuolatinio persidirbimo buvo pradėjusi rimtai irti, jis laiks nuo laiko iš savo posėdžių sugrįždavo man dar nenuėjus miegoti ir mes turėdavom laiko pabendrauti. Tačiau man esant mažai aš buvau visiškoje savo motinos žinioje, bet kadangi ji man visados buvo labai gera ir rūpestinga, tėvo nebuvimu nuskriausta nesijaučiau. Deja Mama būdama ministerio žmona, o ir be to iš prigimties linkusi į visuomenės veiklą, turėjo labai daug įvairių išpareigojimų ir didesnę dienų dalį visą laiką skubėdavo. Tai į Motinos ir Vaiko Draugijos posėdį, tai į kokios nors moterų organizacijos suvažiavimą, tai į kokią neišvengiamą labdaros arba diplomatinę arbatėlę. Net ir mūsų bute ji dažniausiai iš vieno kambario į kitą bėgdavo tekina — greičiau mane išvesti pasivaikščioti į Miesto Sodą, greičiau persirengti, greičiau pasirašyti kažkokius iš Pieno Lašo atneštus raštus... greičiau, greičiau, greičiau...

Prieš pat šio, mano pirmuosius penkis gyvenimo metus apimančio laikotarpio galą, mano tėvas tapo skirtas ministeriu pirmi-

(Nukelta į 8 psl.)

BOSTONO LIETUVIAI

Petras Viščinis

METINIS SUSIRINKIMAS

Sausio 23 d. So. Bostono Lietuvių Piliečių draugijos patalpose įvyko ALT Sąjungos Bostono skyriaus narių visuotinis metinis susirinkimas, kuriame susipažinta su šiais naujai priimtais nariais, daugiausia jaunosios ar vidurinės kartos atstovais, išklausti veiklos pranešimai, patvirtinta finansinė apyskaita, paskirtos stambios aukos įvairiems lietuviškiems reikams, išrinkta nauja valdyba ir revizijos komisija. Pranešimus padarė skyriaus pirmininkas Juozas Kapočius, išdininkas Adolfas Ščiuka ir revizijos komisijos pirmininkas Gediminas Ambraziejus. Į naują valdybą išrinkti gautų balsų daugumos tvarka šie asmenys: Ignas Vilėniškis, Gintaras Čepas, Adolfas Ščiuka, Juozas Rentelis, Dalia Ščiukaitė, Romas Veitas ir Juozas Vaičiūrgis, o į revizijos komisiją: Birutė Vaičiūrgytė-Šležiienė, Gediminas Ambraziejus ir Brutenis Veitas. Susirinkimui pirmininkavo Brutenis Veitas, o sekretoriavo Asta Karosienė. Iš 50-ties skyriaus narių susirinkime dalyvavo 30, kurių maždaug pusę sudarė jaunesniosios ir vidurinės kartos atstovai.

Ankstesni nesusiprati-
mai skyriuje nebuvo leisti
susirinkime svarstyti.

PAKEISTA MINĖJIMO DIENA

Pagrindinis Lietuvos nepriklausomybės atstatymo sukakties minėjimas Brocktone įvyks ne vasario 21 d., kaip anksčiau skelbia, bet vasario 14 d. Jo tvarka tokia: 10 val. ryto šv. Kazimiero lietuvių parapijos bažnyčioje šv. Mišios už Lietuvą, tuoj po Mišių 11 val. Lietuvos vėliavos iškė-

LAISVĖS VARPAS sekmadieniais 9:00-10:00 val. ryto iš WCAV-FM banga 98.0. Vedėjas — Petras Viščinis, 173 Arthur Street, Brockton, MA. 02402. Telefonas (617) 586-7209.

limas Legion Parkway, pavadinant tą aikštę Gedimino aikšte, o 3 val. po pietų šv. Kazimiero lietuvių parapijos salėje po bažnyčia iškilmingas susirinkimas su kalbomis ir menine programa. Ten kalbėtoju bus Viktoras Kubilius, Lietuvos krikščionybės sukakties minėjimo komiteto Bostone pirmininkas iš Westwoodo. Minėjimu rūpinasi Brocktono Lietuvių Taryba, kurios pirmininku yra Romualdas Bielkevičius. Jam sergant, pirmininko pareigas eina LB Brocktono apylinkės pirmininkas Stasys Eiva.

Sandaros 24-sios kuopos nariams reigiamas minėjimas pietų forma įvyks vasario 21 d. 1 val. po pietų Sandaros salėje, 30 Intervale St., Brocktone. Įėjimas: nariams — 5 dol., svečiams — 8 dol. Tą dieną po 10 val. ryto pamaldų šv. Kazimiero lietuvių parapijos bažnyčioje bus nuleista Lietuvos vėliava, kuri Legion Parkway plevėsuos visą savaitę. Kaip vėliavos pakėlimui, taip lygiai jos nuleidimui po pamaldų iš bažnyčios vyksta organizuota automobilių vilkstine su Lietuvos vėliavėlėmis prie automobilių.

PULKININKAS LEITENANTAS — PAGRINDINIS KALBĖTOJAS

Amerikos Lietuvių Tarybos Bostono skyriaus rengiamame Lietuvos nepriklausomybės atstatymo sukakties minėjime vasario 21 d. So. Bostono Lietuvių Piliečių draugijos trečio aukšto salėje pagrindiniu kalbėtoju bus šio krašto armijos pulkininkas leitenantas Vladas Gedmintas, naujųjų ateivių sūnus, anksčiau gyvenęs Worcesteriye.

RADIJO PROGRAMA AMERIKIEČIAMS

Petro Viščinio rūpesčiu ir pastangomis nuo 1950 metų ruošiamos ir įperšamos įvairioms amerikiečių radijo stotims specialios radijo programos anglų kalba Vasario 16-sios ir Tragiškųjų birželio įvykių pagrindu. Šiemet tokią programą jau sutiko perduoti radijo stotis WBET — 1460 AM vasario 16 d. 6:05-7 val. vakaro. Tai bus po radijo stoties perduotų vietos ir pasaulinių žinių. Taigi, laikas — labai geras. Dar

ALT Bostono skyriaus delegacija pas Massachusetts vicegubernatorę Evelyn Murphy, jai pasirašant proklamaciją, skelbiančią Vasario 16 Lietuvos nepriklausomybės dieną Massachusetts valstyje. Iš kairės: A. Juška, R. Veitaitė, pirm. G. Čepas, M. Dapkus, A. Jasaitis, A. Chaplikas, T. McClusky, W. Glodis ir A. Budreckis.

aiškinamasi su kitomis radijo stotimis. Tokiose programose paprastai nušviečiama Lietuvos praeitis, pasiekti laimėjimai laisvės metais, dabartinė okupacija, kova ir aukos laisvės atstatymui, o taip lietuvių tautinės kultūros bruožai. Programos ruošiamos taip, kad jos būtų patrauklios amerikiečių visuomenei. Visuomet trumpi, taiklūs, suglausti žodiniai pranešimai perpinami muzika, pritaikinta tekstui.

SHEET METAL LAYOUT

Day Shift

Minimum of 5 years experience making detailed sheet metal layouts of various sizes and intricate shapes.

SHEET METAL FABRICATOR

Day Shift

Set up and operate various metal production machines. Work from drawings, diagrams. 1-3 years experience.

Good salary and generous company benefits.

Apply in person or call Regina Tracy.

201-595-4250

Interviews Daily
8:00 AM to 3:00 PM

MOSLER

Electronic

Systems Division

415 HAMBURG TURNPIKE
WAYNE, N. J. 07470

Equal opportunity employer, m/f
(2-4)

SECURITY

Due to rapid expansion in the greater Hartford area, we have an immediate need for qualified field supervisors, dispatcher and security officers. All shifts available, above average wages, uniforms provided, medical benefits and life insurance. To qualify you must be over 19 years of age, a high school graduate or GED, have your own telephone and transportation. Contact Ogden Security, 21 Silas Deane Highway, Wethersfield, CT 06109. Monday-Friday, 9 am-4 pm. (203) 522-8711. EOE. (46-5)

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS AKTO 70-toji SUKAKTIS

Sausio mėn. 15 d. 1 val. 30 min. po pietų, lietuvių delegacija įžengė į Massachusetts valstybės gubernatoriaus mėlynąją salę. Vizito tikslas buvo paliudyti pasirašymą proklamacijos, kuri paskelbė 1988 m. vasario 16 d. Lietuvos Nepriklausomybės Paskelbimo 70-tąją sukaktimi. Valstybės seimelio atstovui William J. Glodžiui vadovaujant, lietuvių delegacija susidarė iš Tracy McCluskey, kuri atstovavo Worcesterio lietuviams; Alberto Jaričio, Lietuvos Vyčių Naujosios Anglijos apskrities pirm.; Aleksandro Chapliko, South Bostono Lietuvių Piliečių Draugijos garbės pirmininko; Martyno Dapkaus, Ramovės atstovo; ir Gintaro Čepo, Amerikos Lietuvių Tarybos Bostono skyriaus pirmininko. Kiti delegatai — Algirdas Budreckis, Antanas Januška, ir Reda Veitaitė — taipgi atstovo Al-tui.

Vicegubernatorė Evelyn Murphy maloniai priėmė delegaciją, perskaitė proklamaciją į magnetofoninę juostelę, pasirašė dokumentą ir teikėsi nusifotografuoti su lietuvių delegacija.

Atstovas William Glodis patiekė rezoliuciją, kuri netrukus bus Massachusetts seimelio atstovų rūmų priimta. Šioje rezoliucijoje atsisipindės Massachusetts seimelio nusistatymas Lietuvos nepriklausomybės atžvilgiu.

Antradienį, vasario 16 d. 10 val. 30 min. ryto visi Massachusetts lietuviai kviečiami dalyvauti Lietu-

vos Nepriklausomybės 70 metų sukaktuvių iškilmėse, kurios įvyks Hall of Nurses, Massachusetts State House (gubernatūros) ant-rajame aukšte, Bostone. Organizacijos prašomos dalyvauti su vėliavomis. Proklamacijos bus iškilmingai perskaitytos, o lietuvių kolonijų atstovai taipogi prabilės. Orui leidžiant, po šių iškilmių 11 val. ryto ties gubernatūra įvyks Lietuvos trispalvės iškėlimo ceremonija. Lietuvos vėliava plevėsuos virš gubernatūros visą dieną.

Panaši ceremonija įvyks Bostono rotušės aikštėje (City Hall Plaza) lygiai dvyliką valandą. Burmistras Ray Flynn ar jo atstovas kalbės. Taip pat Miesto tarybos atstovai ir ALTo atstovas kalbės. Visi Massachusetts lietuviai raginami dalyvauti šiose sukaktuvinėse iškilmėse. Naujos sąlankos anglų kalba apie Lietuvos padėtį bus dalinamos praeiviams.

Pagrindinis 70-tosios sukakties minėjimas įvyks, sekmadienį, vasario 21 d. 10 val. 15 min. ryto iškilmingos mišios bus šv. Petro Lietuvių Katalikų bažnyčioje South Bostone. Visos organizacijos kviečiamos dalyvauti su uniformomis bei vėliavomis. Po mišių priešpiečiai įvyks parapijos salėje. Antrą valandą popiet prasidės du minėjimai, būtent: South Bostono Piliečių draugijos 3-čio aukšto auditorijoje, pagrindinės iškilmės, o Piliečių draugijos antrojo aukšto salėje — jaunimo minėjimas. Prasidėjus pagrindinio minėjimo kultūrinei programos daliai, jaunimas įsijungs į bendrą minėjimą. (amb)

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

Vaikystės atsiminimai...

(Atkelta iš 7 psl.)

ninku. Tačiau šis palyginti svarbus įvykis mano vaikiškojo egzistencijoje beveik nieko nepakeitė, mes pasilikome ir toliau gyventi Finkelšteino namuose, su keliomis išimtimis, pas mus lankėsi tie patys žmonės, senoji Viktorija rytais mane vedavo į panelės Nemeikšaitės vaikų darželį... Pasikeitė tik tai, kad aš nuo tos dienos vis rečiau ir rečiau matydavau savo tėvą, o mano motina pradėjo dar daugiau ir daugiau skul-
(Bus daugiau) *le*

Konsulo Vytauto Čekanausko pagerbimas

Rūta Sakienė

Patsai senasis Lietuvos dievaitis Perkūnas su savo svita visą naktį siausdamas važiavo į generalinio garbės konsulo Vytauto Čekanausko dešimties metų konsularinės tarnybos minėjimą. Ir rytas išaušo audringas, švi-

Komiteto pirm. Jonas Petronis

niniai pilkas. Lyti nenustoi iki popiečio. O vistik ir pažnyčia ir salė prisirinko pilnutėlės. Ne vienas galvojęs, kad atsiras kėdė ir jam, turėjo nusivilti, nes ir tų kelių bilietus iš anksto išigijusių svečių, kurie dėl baisaus oro nesiryžo atvykti, vietos tuoj buvo išgautytos.

Šventė vyko puošniai išdabintoje šv. Kazimiero parapijos salėje sausio 17 d. Pradžią lygiai 12:30 val. p. p. Valandą laiko, jaunimo judriai aptarnaujami užkandžiais ir gėrimais, svečiai "sušilo" ir pasišnekučiavo. Visuomet punktuais, minėjimo komiteto pirmininkas Jonas Petronis trumpu žodžiu kreipėsi į susirinkusius, pasveikino svečią iš New Yorko, gen. konsulą Anicetą Simutį ir šios dienos solenizantą bei poniją Čekanauskus. Prie mikrofono pakviestas prelatas Jonas Kučingis sukalbėjo įn v o k a c i j ą, prašydamas Dievo, tolimesnės globos mielam mūsų konsuliui.

Po skanių, elegantiškai patiektų pietų, prasidėjo akademija, kurią labai sklandžiai pravedė Daina

Petronytė. Rimtautas Dabšys, rengimo komiteto narys, organizacijų veikėjas ir vienas iš pagarsėjusio Los Angeles Vyrų Kvarteto, išsamiai pristatė gerbiama svečią, šios dienos kalbėtoją, konsulą Simutį ir pakvietė prie mikrofono. (Jo kalba buvo atspausdinta Dirvoje Nr. 3). Baigdamas prelegentas iškviėtė scenon konsulą Čekanauską ir sustojusiems šventės dalyviams griausmingai plojant, įteikė skulptoriaus Vytauto Kašubos atkurtą Vytauto Didžiojo Antspaudą, pabrėždamas, kad Lietuvos Diplomatinė Tarnyba šia antspauda simboliniai tvirtina konsulo Čekanausko per šį pirmą dešimtmetį Lietuvos laisvės labai atliktus darbus.

Kons. Čekanauskas, padėkojęs prelegentui ir rengėjams, kalbėjo apie "greitai prabėgusio dešimtmečio nuotykius" — susitikimus su kitais konsulais, rimtus, svarbius ir kartais juokin-

Lietuvos gen. konsulas Anicetas Simutis, atvykęs iš New Yorko, sveikina suakutuvininką. Vl. Gilio nuotr.

gus atsitikimus. Kviėtė visus, kurie domisi konsulato veikla, ypatingai tuos, kurie rašo į spaudą, dėl duomenų kreiptis į jį ir kalbėti bei rašyti tiesa, o ne kas kam patinka. Taip pat prašė, kad tie kurie organizuoja demonstracijas ar rašo ir siunčia memorandumus, apie tai praneštų ir jam, konsuliui, kad po tokių įvykių užklaustas amerikiečių žurnalistų arba kitų kraštų konsulų, jis žinotų kam reikalas ir būtų tinkamai pasiruošęs jiems atsakyti. Baigdamas savo žodį konsulas Čekanauskas pasveikino Lietuvos Valstybės Operos primadoną Vincę Jonuškaitę Zauniene, kuri nebodama amžiaus naštos ir blogo oro, kaip pati sakė — luš, truks — bet vistiek iš tolimo Santa Barbara miesto atvažiavo į konsulo Čekanausko šventę. Dėkojo konsulas Čekanauskas ir savo žmonai Janinai, kuri jo žodžiais visada buvo "tasai vairas, kursai nurodo kelią". Po konsulo Čekanausko kalbos, publikai ilgai ir nuoširdžiai plojant, bei mūsų pirmosios poros garbei trankiai giedant "Valio, valio, ilgiausių metų Jums valio", Alfonsas Tumas įteikė p. Čekanauskienei raudonų rožių puokštę.

Andrytė Giedraitytė perskaitė visą pluoštą sveikinimų, o Daina Petronytė jautriai ir gražiai padėklamavo poeto Jurgio Gliados šiai dienai sukurtas eiles.

Sekė meninė dalis, kur pirmiausia, pianistei Raimondai Apeikytei akompanuojant, mūsų šaunusis Vyrų Kvartetas padainavo trejetą dainų. Pianistė Raimonda Apeikytė puikiai atliko MacDowell Praeliudiom ir Liszt Variacijos ant Paganini Temos. Po to vėl Kvartetas išėjo su dviem dainom ir dar vieną bisui. Programos atlikėjai papuošti gelėmis. Komiteto pirmininkui Jonui Petroniui visiems padėkojus, sekė kava ir ant kiekvieno stalo padėtas Napoleono tortas. Kavos metu konsulas Čekanauskas, asistuojamas Vladio Gilio, rodė skaidres iš įvairių susitikimų su kitų kraštų konsulais ir pasaulio politinėmis įžymybėmis. Susitikimų, kurių metu visuomet paminimas Lietuvos vardas ir dažnai diskutuojama dabartinė jos padėtis. Gaila, kad ne visi, ypatingai mūsų konsularinę tarnybą kritikuojantys mūsų kolonijos žmonės, matė tas skaidres. Tie, kurie šventėje dalyvavo, džiaugėsi, kad ir per tokią baisią audrą atvykę, pagerbė mūsų

Los Angeles vyrų kvartetas, atlikęs meninę programą.

Vl. Gilio nuotr.

konsulatą ir mūsų konsulą. Teisingai gerbiamas svečias prelegentas konsulas Anicetas Simutis savo kalboje pasakė: "...Pagarbą, kurią parodote savo konsuliui Vytautui Čekanauskui, parodote ne vien jam, bet Lietuvai"...

Valio Lietuvos Konsulatui Kalifornijoje, garbė ir padėka konsuliui Vytautui Čekanauskui ir jo žmonai Janinai.

Konsulo Vytauto Čekanausko konsularinės tarnybos dešimtmečio minėjimui pasibaigus ir orui aprimus, svečias iš New Yorko gen. konsulas Anicetas Simutis, konsulo Čekanausko šeima ir šventės rengimo komiteto nariai buvo pakviesti į ištaigingus Julijos ir Jono Petronių namus "užbaigti dieną" — pavakaruoti ir pasidalinti tik praėjusios šventės nuotaikomis.

KLAIPĖDOS KRAŠTO ATVADAVIMO MINĖJIMAS

Sausio 10 d., sekmadienį, uniformuoti šauliai, šaulės ir ramovėnai su vėliavomis, bei tautiniais rūmais pasipuošusios birutietės ir būrelis žmonių 10:15 val. ryto susirinko šv. Kazimiero parapijos aikštėje vėliavų pakėlimui. Po mišių bažnyčioje vyko Juozo Daumanto šaulių kuopos surengtas Klaipėdos krašto atgavimo 65 metų sukakties minėjimas-akademija.

Kuopos pirmininkas Juozas Pažėra minėdamą atidarė ir akademijai praveisti pakvietė buvusį ilgametį kuopos pirmininką Kazį Karužą. Sveikinimo žodį tarė Karių Veteranų Ramovė vardu skyriaus pirmininkas Vladas Šimoliūnas, Amerikos Lietuvių Tarybos Los Angeles skyriaus vardu pirmininkas inž. Antanas Mažeika, Valstiečių-Liadininkų vardu Alena Devenienė-Grigaitienė, Mažosios Lietuvos Draugijos vicepirmininkas Vladas Bakūnas. Paskaitą skaitė istorikas Vincas Trumpa (spausdinta atskirai Dirvoje Nr. 3).

Meninėje dalyje pasirodė solistai Janina Čekanauskienė ir Antanas Pavasaris, akompanuojant muzikei

Raimondai Apeikytei. Sol. Janina Čekanauskienė padainavo: Broniaus Budriūno harmonizuotą liaudies dainą Tykiai, tykiai ir Giedrės Gudauskienės, žodžiai Prano Lemberto, Okeanas. Antanas Pavasaris — Onos Metrikienės, žodžiai Ant. Metis, Užburti gintarai ir Kastyčio ariją iš operos Jūratė ir Kastytis. Duetu solistai sudainavo Sėdžiu po langeliu, harm. Stasio Šimkaus ir Pražydo sodai — J. Stankūno.

Po minėjimo buvo patiektos vaišės.

SOLISTŲ KONCERTAS

Š. m. kovo 12 d. šv. Kazimiero parapijos salėje, Los Angeles mieste, rengiamas solistų Janinos Čekanauskienės ir Antano Pavasario solo, duetų, dainų ir arijų koncertas. Losangeliečiai, nepraleiskime progos išgirsti ir mūsų nuosavus menininkus!

KELIONĖ Į ALIASKĄ

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Los Angeles skyrius rengia ekskursiją — KELIONĖ LAIVU Į ALLIASKĄ, š. m. rugpjūčio mėn. 2-9 d. d.

Norint gauti pigesnę kainą kelionei ir geresnias vietas laive, norintieji keliauti, prašome, galimai greičiau, registruotis pas ekskursijos vadovą Vytautą Šeštoką. Telefonas: darbo valandomis (213) 620-3781, vakarais (213) 275-2690.

• Los Angeles Times dienraštis sausio 17 d. laidoje, knygų apžvalgų ir recenzijų savaitiniame priede (The Book Review) išspausdino gan ilgą Nijolės Sadūnaitės knygos (A Radiance in the Gulag) recenziją. Knyga įvertinta labai gerai, pabrėžiant, jog ji naudingas pasiskaitymas ir Vakarų pasaulio "progresistams". Recenzija yra ne tik Sadūnaitės, bet ir visos lietuvių tautos kančių priminimas angliškai skaitančiajai visuomenei. Autorius yra Dick Goldkamp. Jo straipsniai spausdinami Chicago Tribune, Washington Times ir kitoje didžiojoje spaudoje. Recenzija pavadinta "The Lady and the Chekists".

Gen. konsulas A. Simutis, sol. J. Čekanauskienė, gen. garbės konsulas V. Čekanauskas, prel. J. Kučingis, J. ir J. Petroniai. Vl. Gilio nuotr.

Mano tėviškės mielam kaimynui ir ilgų
metų artimam bičiuliui

agr. ANTANUI MUSTEIKIUI

mirus, reiškiau gilią užuojautą jo likusiai žmo-
nai ir sūnui VYTAUTUI.

Kartu dalinuosi su jumis jūsų skausmu.

B. Vyliadas

A. A.

Dipl. agr. ANTANUI MUSTEIKIUI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame žmoną mielą
ELENA ir sūnų VYTAUTĄ kartu išgyven-
dami jo netekimą.

**Ona ir Jonas
Pupininkai**

Mielai draugei —

A. A.

ILMARAI GULBINSKIENEI

mirus, nuoširdžiai užjaučiu jos dukras —
MILDA LENKAUSKIENE ir NIJOLĘ GRA-
KAUSKIENE su šeimomis ir drauge liūdžiu.

Mildos krikšto motina —

Rozalija Ambraziejienė

Mylimai Mamytei

A. A.

ILMARAI GULBINSKIENEI

mirus, jos dukrai MILDAI LENKAUSKIE-
NEI ir jos šeimai, likus giliam liūdesy, siun-
čiame nuoširdžią užuojautą.

**Dr. Jonas ir Izabelė
Stankaičiai**

A. A.

GENOVAITEI RŪKŠTELIENEI

mirus, jos dukrai JUDITAI PETRAITIE-
NEI, vyrui KĘSTUČIUI ir visai šeimai nuo-
širdžią užuojautą reiškia

**Nora ir Vincas Čėčiai
Genovaitė ir Albinas Karsokai
Juozas Kaklauskas**

ST. PETERSBURG

• Dail. Antano Rūkštelės
kūrinių paroda įvyks St.
Petersburgo lietuvių klube
vasario 6-7 d.d. Parodą
globoja ALT St. Petersbur-
go skyrius. Dailininkas vi-
same pasaulyje yra turėjęs
virš 35 parodų ir ši bus ju-
biliejinė, pagerbiant jo 80
metų amžiaus sukaktį.

DETROIT

LIETUVOS VASARIO 16 ŠVENTĖS MINĖJIMAS

Lietuvos Nepriklausomy-
bės atkūrimo 70 metų su-
kaktis bus paminėta vasa-
rio 14 d. 12:30 val. Dievo
Apvaizdos parapijos salėje
tokia tvarka: invokaciją
kalbės kun. Alfonsas Babo-
nas, lietuvių kalba kalbės
dr. Leonas Kriaučeliūnas iš
Chicagos, anglų kalba sena-
torius Donald W. Riegle.

Meninę dalį atliks: Rus-
nės Kasputienės vadovau-
jamas šokių vienetas "Au-
diny", Viktorijos Viskan-
tienės vadovaujamas žibu-
rio Lituanistinės mokyklos
šokių vienetas ir deklamaci-
jas skaitys Kazys Gričius ir
Marius Sajauskas. Progra-
mą praves adv. Kęstutis
Miškinis.

Lietuvos laisvinimo rei-
kalams bus renkamos aukos
ir visos persiųstos ALTui.

ŠVYTURIO KUOPOS SUSIRINKIMAS

Švyturio jūrų šaulių kuopos metinis susirinkimas įvyko sausio 24 d. šv. Antano parapijos patalpose. Pravedė kuopos pirmininkas Bronius Valiukėnas, sekretoriavo Romas Macionis, dalyvavo 40 asmenų.

Vicepirmininko Mykolo Abariaus vieton, jį išrinkus LŠST pirmininku, išrinktas Juozas Kinčius.

• Mirė Uršulė Juškienė, sausio 18 d., sulaukusi 88 metus. Palaidota sausio 21 d. švento Kapo kapinėse. Liko brolis Adolfas Merkevičius su šaima, giminės ir pažįstami.

• Valdas Adamkus, US EPA Vidurinių Vakarų ad-

ministratorius, padarys pranešimą apie mokslo ir technologijos vaidmenį aplinkos apsaugoje š. m. ko-vo mėn. 16 d. 6 val. vak. Engineering Society of De-

troit patalpose, 100 Farnsworth, Detroit, Michigan. Įėjimas veltui ir po susirinkimo priėmimas. Rengėjai — eilė inžinierių ir chemikų organizacijų.

A. A.

ANTANUI JANUŠAIČIUI

Lietuvoje mirus, po broliui JURGIUI JANUŠAIČIUI ir artimiesiems reiškiame nuoširdžią užuojautą.

**Regina ir Bronius
Snarskiai**

**Elena ir Juozas
Ambrozaičiai
Algimanta ir Leonas
Dautartai**

Mielą JURGĮ JANUŠAITĮ ir jo šeimos

artimuosius, mylimam broliui

A. A.

ANTANUI JANUŠAIČIUI

Lietuvoje mirus, nuoširdžiai užjaučiame.

**Vladė ir Gediminas
Lapėnai**

**Petronėlė ir Balys
Lukai**

**Irena ir Antanas
Sprindžiai**

A. A.

ANTANUI JANUŠAIČIUI

Lietuvoje mirus, jaunesnįjį broį JURGĮ, ALT S-gos Daytona Beach skyriaus vicepirmininką ir visus JANUŠAIČIŲ šeimos narius giliai užjaučia.

**ALT S-gos Daytona Beach
Skyrius**

A. A.

PROF. VLADUI MELNIKUI

staiga mirus Lietuvoje, jo seseriai JANEI KARALIENEI, jos vyrui, visiems giminėms ir artimiesiems reiškiame nuoširdžią užuojautą.

**Rima ir Aleksandras
Petrauskiai**

VASARIO 16-OSIOS MINĖJIMO ĮĖJIMO MOKESTIS

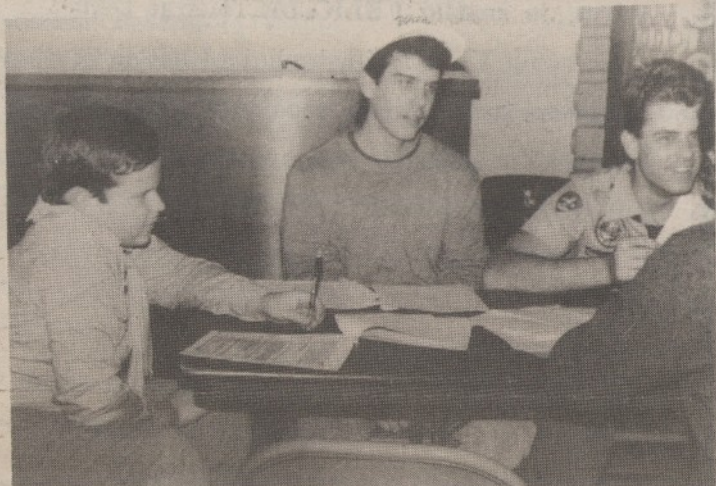
Minėjimo rengėjai, ALT skyrius ir LB apylinkė dėjo dideles pastangas, kad įėjimas būtų veltui, kas buvo įvykdyta kelis metus. Tačiau, didėjant rengimo išlaidoms ir nenorint naudoti aukų Lietuvos laisvini-
mo reikalams, tenka grįžti prie ankstyvesnės tvarkos ir prašyti įėjimo mokesčio, kad padengus išlaidas.

Įėjimas mokyklinio amžiaus ir jaunesniems vaikams bus veltui.

Rengėjai

• LKV Sąjungos Ramovė Clevelando skyriaus metinis susirinkimas įvyks vasario 7 d. (sekmadienį), 4 val. p. p. Lietuvių Namų žemutinėje salėje. Visi skyriaus nariai kviečiami dalyvauti.

• Zina Vyšniauskaitė, Clevelando viešosios radijo stoties WCPN žinių redaktorė ir pranešėja, pasitraukė iš radijo stoties ir nuo vasario 15 dienos pradės dirbti The Plain Dealer dienraštyje reporterės pareigose. Zina WCPN radijo stotyje dirbo nuo 1983 me-

Clevelando skautai T. Gelažis, M. Stungis ir R. Biliūnas repetuoja Pr. Karaliaus parašytą vaizdelį "Slaptoji kalba", kuris bus suvaidintas tradiciniame blynų baliuje vasario 13 d. Lietuvių namuose.

V. Bacevičiaus nuotr.

PADĖKA

A. A. MIKALOJUS NAUMANAS

mūsų mylimas vyras, tėvas, uošvis ir senelis mirė 1988 m. sausio mėn. 14 d. Palaidotas sausio mėn. 18 d. Visų Sielių kapinėse.

Nuoširdžiai dėkojame kleb. kun. G. Kijauskui už maldas koplyčioje, šv. Mišių atnašavimą ir palydėjimą į kapines. Dėkojame vargonininkei Reginai Brazaitienei, ir Norai Čecienei bei Aleksui Liutkui už jautrų giedojimą mišių metu.

Nuoširdus ačiū laidotuvių namų direktoriui Wm. Jakubs už draugišką ir rūpestingą patarnavimą.

Širdingai dėkojame p. Jurgiui Malskiui už gražiai pravestą atsisveikinimą, L.B. Clevelando apyl. pirm. Vl. Čyviui, Pensininkų Klubo pirm. B. Steponiui ir Žalgirio šaulių kp. vicepirm. St. Butrimui už tartus žodžius.

Nuoširdi padėka velionies grabą nešusiems M. Aukštuoliui, H. Belzinskui, J. Juodišiui ir A. Liutkui.

Nuoširdžiai dėkojame draugams ir pažįstamiems už atsilankymą koplyčioje, palydėjimą į kapines, už puikias gėles, velionio atminčiai ir Tautos Fondui skirtas aukas, šv. mišias, už žodžių, raštu ir spaudoje išreikštą užuojautą.

Dėkojame Radijo Valandėlės ved. J. Stempužiui ir Dirvos red. V. Gedgaudui už paskelbimą bei užuojautą.

Širdingas ačiū dr. A. Josiukui, atvykusiam iš Kanados į laidotuves.

ŽMONA ONA,
DUKTĖ GENOVAITĖ KARSOKIENĖ
IR VYRAS ALBINAS KARSOKAS,
VAIKAIČIAI ALGIS, KĖSTUTIS IR
RITA ZAVODNY SU ŠEIMA

VASARIO ŠEŠIOLIKTOSIOS

LIETUVOS NEPRIKAUSOMYBĖS ATSTATYMO
70 METŲ SUKAKTIES MINĖJIMAS CLEVELANDE
ĮVYKS SEKMADIENĮ, VASARIO 14 D.

9:45 vėliavų pakėlimas prie Laisvės paminklo. Iškilmingos šv. Mišios 10 val. Dievo Motinos bažnyčioje. 10:30 val. šv. Jurgio bažnyčioje.

IŠKILMINGAS MINĖJIMAS

4 VAL. P. P. DIEVO MOTINOS PARAPIJOS AUDITORIJOJE.

Kalbės: Clevelando meras GEORGE V. VOINOVICH ir JAV Prezidento specialus padėjėjas LINAS KOJELIS.

• Meninę dalį atliks LTM ČIURLIONIO ANSAMBLIS, vadov. muz. dr. BRONIAUS KAZĖNO, akompanuos DANA LIAUBIENĖ.

Įėjimas (išlaidoms padengti) \$3.00, vaikams veltui.

J.A.V. Lietuvių Bendruomenės
Clevelando
Apylinkės Valdyba

Amerikos Lietuvių Tarybos
Clevelando
Skyriaus Valdyba

tų, rašė ir pranešinėjo socialinio ir verslo sričių reportažus. Ji mano, kad laikraštyje jai atsirandančios didesnės galimybės profesionaliai pasireikšti.

Linkime Zinai geriausios sėkmės.

• Ingrida Bublienė, JAV LB Kultūros tarybos pirmininkė, sausio 30 d. skaitė paskaitą Kalifornijoje — politinėje konferencijoje. Šia konferenciją jau eilę metų rengia Baltų lyga, LB Apygarda, Fronto Bičiuliai ir Jaunimo Sąjunga. Prelegentės tema — Lietuva Amerikos visuomenėje.

• Lietuvių namų (Lithuanian Village) bendrovės akcininkų ir Lietuvių klubo narių metinis susirinkimas ir naujų direkcijos narių rinkimai bus sekmadienį, vasario 21, 12 val. Lietuvių namų salėje.

• Taupos kooperatyvo metinis narių susirinkimas bus sekmadienį, vasario 28 dieną, 12 val. Dievo Motinos parapijos svetainėje.

Parduodamas mūrinis namas. 7 kambarių, 2 toiletų, 2 virtuvių. Rūsų, baras, fireplace. Recreation kambarys 24x40. Lotas 174-519. 6 garažai — darba kambarys 14x24. Dar yra vietos 9 namams statyti 1498 East 337th Et., Eastlake, Ohio 44094. Tel. 946-8847. (5-7)

• Kėgliavimo turnyras įvyks vasario 20 d. 2:30 val. p. p. Wickliffe Lane. Dėl smulkios informacijos skambinti A. Nagevičiui 845-4954.

FEDERAL, STATE & CIVIL SERVICE. Jobs — \$17,646 to \$67,891/Year, Now Hiring! CALL JOB LINE 1-518-459-3611 Ext F 5810 H for info. 24 hr. (5-7)

A. A.

MARCELINUI ŽITKUI

mirus, žmonai AURELIJAI, visiems giminiams ir artimiesiems reiškiame gilią užuojautą.

Leokadija, Mečys,
Rita ir Leonas
Baliai

Taupa

- Lithuanian Credit Union
- Lietuvių kredito kooperatyvas

ISIKURĖS NUOSAVUOSE NAMUOSE

767 East 185th Street
Cleveland, Ohio 44119
Tel. (216) 481-6677

TAUPYKITE IR SKOLINKITĖS

vieninteliame lietuvių kredito kooperatyve Ohio valstijoje.

DARBO VALANDOS: antradieniais, trečiadieniais, ketvirtadieniais ir šeštadieniais nuo 9:00-3:00 p. p., penktadieniais nuo 9:00-6:00 v. v.

SEKMADIENIAIS: nuo 11:00 iki 12:00 val. dienos, Dievo Motinos parapijos patalpose — 18022 Neff Rd., Cleveland, Ohio 44119.

MOKAME AUKŠTESNIUS NUOŠIMČIUS UŽ:

- Taupymo sąskaitas
- Certifikatus
- IRA
- Čekių sąskaitą
- Pensijų čekių sąskaitą (Direct Deposit acct.)

SKOLINAME GERIAUSIOMIS ISSIMOKĖJIMO SĄLYGOMIS:

- Asmeniniams reikalams
- Automobilių pirkimui
- Namų remontui (Home equity)
- Namų pirkimui (Mortgages)

VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

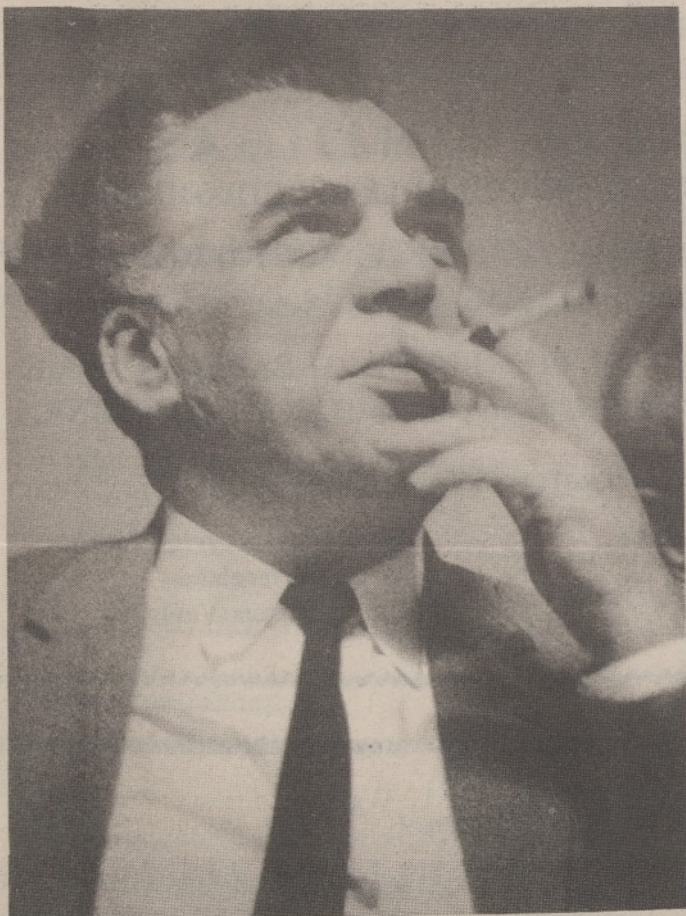
Parduodame pinigines perlaidas (money orders), traveler's cheques, priimame telefono, elektros, šildymo ir vandens sąskaitas.

KIEKVIENA TAUPOMOJI SĄSKAITA FEDERALINĖS VALDŽIOS APDRAUSTA IKI \$100.000

Mūsų tikslas — ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas.

DIRVA

LB LITERATūros PREMIJA PASKIRTA ANTANUI GUSTAIČIUI

Rašytojui Antanui Gustaičiui paskirta Lietuvos Bendoruomenės literatūros premija 3000 dol. už jo poezijos knygą "Pakelėje į pažadėtąją žemę".

Premijai skirti jury komisiją sudarė: pirm. dr. J. Kavaliūnaitė, sekr. R. Balytė ir nariai V. Akelaitis, B. Gaidžiūnas ir V. Mariūnas.

Korporacijos Filisteriui

A. A.

Dipl. inž. VYTAUTUI IZBICKUI

mirus, jo žmonai FELICIJAI, sūnui VYTENIUI, dukrai DAIVAI ir broliui LIONGINUI nuoširdžią užuojautą reiškiamo ir liekame kartu liūdėti.

Korp! Neo-Lithuania
Vyr. Valdyba

Mielam bičiuliui

INŽ. VYTAUTUI IZBICKUI

mirus, skausmo prislėgtai žmonai FELICIJAI, dukrai DAIVAI, sūnui VYTENIUI, broliui LIONGINUI ir visiems artimiesiems reiškiamo nuoširdžią užuojautą.

Danguolė ir Eugenijus
Bartkai

Sausio 24 d. Lietuvos Skautų Sąjungos vyr. vadovybės pareigų pasikeitime Chicagoje dalyvavę Pirmijos nariai. Iš kairės: K. Matonis, I. Kerelienė, Tarybos pirm. P. Molis, G. Treinienė, D. Eidukienė, G. Deveikis ir S. Gedgaudienė. J. Tamulaičio nuotr.

• ALT S-gos skelbto rašinių konkurso jaunimui, temomis "Ne Lietuvoje gimusio jaunimo pareiga Lietuvai" ir "Kaip išlaikyti jaunimą aktyvų lietuviškoje organizacijose", sudaryta jury komisija šios sudėties: V. Jonušienė, A. Juodvalkis, R. Kučienė, M. Valiukėnas ir kun. J. Vaišnys S. J.

Komisija jau pradėjo skaityti gautus rašinius.

MIRĖ VYTAUTAS IZBICKAS

Sausio 28 d. po sunkios ir ilgos ligos mirė Korp! Neo-Lithuania filisteris, laisvės kovotojas, tautininkų veikėjas dipl. inž. Vytautas Izbickas.

Palaidotas vasario 1 d. Putname.

Dirva reiškia užuojautą velionės žmonai Felicijai, dukrai Daivai, sūnui Vyteniui ir broliui Lionginui.

• Kazimieras Bartašius, žinomas Chicagoje menininkas, pagarsėjęs kaip tautinių juostų audėjas ir kaligrafas, 99 m. amž., sausio 26 d. dienos metu prie savo namų buvo piktadario apiplėštas ir sunkiai sužeistas. Šiuo metu slaugomas Šv. Kryžiaus ligoninėje.

• PERKANT IR PAR-
DUODANT NAMUS prašome kreiptis į ČIPKUS REALTY, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

Tauriam lietuviui, tautininkui, visuomenininkui, hidroelektrikos inžinieriui, mūsų artimam bičiuliui nuo studijų metų

A. A.

VYTAUTUI IZBICKUI

mirus, jo žmonai FELICIJAI, dukrai DAIVAI, sūnui VYTENIUI, broliui LIONGINUI ir kitiems artimiesiems užuojautą reiškiamo ir netikėtu skausmu dalinamės.

Gediminas ir Birutė
Biskiai

Kęstutis ir Meilutė
Biskiai

Vaclovas ir Vanda
Mazeikai

Mečys ir Eleonora
Valiukėnai

Mielam ir brangiam mūsų draugui

A. A.

Dipl. inž. VYTAUTUI IZBICKUI

mirus, jo žmonai FELICIJAI, sūnui VYTENIUI, dukrai DAIVAI ir broliui LIONGINUI nuoširdžią užuojautą reiškiamo ir liekame kartu liūdėti.

Ramunė ir Gintautas
Vitkai

Laima ir Algis
Jurkūnai

Vincentina ir Jonas
Jurkūnai

A. A.

Dipl. inž. VYTAUTUI IZBICKUI

mirus, žmonai FELICIJAI, dukrai DAIVAI, sūnui VYTENIUI, broliui LIONGINUI su žmona, reiškiamo nuoširdžią užuojautą.

Irena, Eugenijus Manomaičiai
ir šeima